

REFERAT Økonomi- og Klimaudvalget d. 11-12-2024

Mødedato Onsdag d. 11. december 2024 kl. 15:30

Mødested mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Helle Munk Ravnborg, Jacob Trøst, Jonna Nielsen, Linda Kofoed Persson, Morten Riis, Søren Schow, René Danielsson

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Budgetopfølgning pr. 30. september 2024, Økonomi- og Klimaudvalget.....	4
Samlet budgetopfølgning pr. 30. september 2024.....	7
Orientering om besparelse i forbindelse med det kvalificerede ansættelsesstop.....	16
Udmøntning af besparelse på vederlag til politiske poster.....	18
Orientering om betalingsplan i Nødkaldsprojekt.....	20
Anlægsbevilling til salg af fem småarealer i 2023/2024.....	22
Status på tiltag for budgetbalance på bevilling 12.....	24
Ændring af tildelingsmodel i forbindelse med ét samlet skoledistrikt i Rønne.....	27
Forebyggende familieindsatser.....	29
Ny procedure for beregning af gebyrsatser på folkeoplysningsområdet.....	32
Tilpasning af anlægsbudget vedr. Fremtidens Ældrepleje som følge af anlægsstop.....	37
BAT Rutekøreplaner pr. 1. april 2025.....	40
Udlæg til mellemfinansiering af projekt "Paradis Plads" i Nexø.....	45
Igangsætning af kommuneplantillæg for boliger på Sagavej/Paradisvej.....	48
Valg af bygherre til nye almene boliger på Sagavej/Paradisvej.....	51
Nedlæggelse af § 14-forbud mod store sommerhuse i Tofte.....	55
Indsatsplan for kæmpebjørneklo.....	59
Nyt gebyr for affaldstilsyn på virksomheder.....	62
Anlægsbevilling til anlægstilskud til Bornholms Træbådelaug.....	65
Emner til dialogmøder februar/marts 2025.....	67
Orientering fra formanden.....	69
Eventuelt.....	70
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Allinge Havn.....	71
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Sandvig Havn.....	72
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Gudhjem Havn.....	73
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Tejn Havn.....	74
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Svaneke Havn.....	75
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Broer og stier uder	76
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til nye vinduer og døre i rød gang og SFO på Søndermarks	77
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udskiftning af ventilationsanlæg på Søndermarksskolen.	78

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Fraværende

Jacob Trøst, Søren Schow, Jonna Nielsen.

Helle Munk Ravnborg mødte kl. 16.55 under behandlingen af pkt. 17.

Bemærkninger til dagsordenen

Kirstine van Sabben deltog som suppleant for Søren Schow.

Mikael Benzon deltog som suppleant for Helle Munk Ravnborg under behandlingen af pkt. 1-17.

Deltagere fra administrationen

Velfærdsdirektør Trine Dorow

Økonomichef Stine Hansen

Udvalgssekretær Inge Kjæmpe Mogensen.

Punkt 2: Budgetopfølgning pr. 30. september 2024, Økonomi- og Klimaudvalget

24/18755

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

I sagen gennemgås budgetopfølgningen pr. 30. september 2024 på udvalgets områder.

Driftsopfølgningen viser et forventet overskud på 7,4 mio. kr. Overskuddet er sammensat af et merforbrug i året på 3,0 mio. kr. samt et overført overskud på 10,4 mio. kr.

Samlet set giver budgetopfølgningen på driften anledning til særlig opmærksomhed på de fortsat stigende udgifter på arbejds-skadeerstatninger samt stigende udgifter til kaskoskader hos BAT.

Udvalget skal træffe beslutning om, at indstille til kommunalbestyrelsen, at der gives tillægsbevillinger til driftsområder med forventet underskud finansieret af næste års budget samt korrektion af de ikke-overførbare områder til det forventede resultat i 2024.

Anlægsopfølgningen viser, at det samlede rådighedsbeløb i 2024 udgør 2,6 mio. kr. (en samlet nettoindtægt), hvoraf der forventes en indtægt på netto 2,2 mio. kr., dvs. et samlet underskud på 0,4 mio. kr.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at der som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at

- a) budgettet til bevilling 61 Økonomi og personale øges med 1.988.000 kr., finansieret af næste års budget
- b) budgettet på den ikke-overførbare bevilling samlet reduceres med 1.167.000 kr., som anført i tabellen under de økonomiske konsekvenser, beløbet finansieres af kassebeholdningen

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Drift

Herunder gennemgås i hovedtræk de væsentligste dele af budgetafvigelseerne for de enkelte bevillinger, der vedrører udvalgets områder.

Beløb i 1.000 kr.	Overført over- /underskud fra 2023	Forventet mer- /mindreforbrug for 2024	Forventet over- /underskud for 2024
	A	B	C = A + B
61 Økonomi og personale	968	-1.701	-733
63 Folkemødet	-65	148	83
64 Politikere	242	254	496
65 Administration	3.256	-1.682	1.574
66 It og digitalisering	5.956	0	5.956
Økonomi- og Klimaudvalget	10.357	-2.981	7.376
<p>Note: "+" angiver mindreforbrug/overskud, "-" angiver merforbrug/underskud Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2023 ekskl. overførsler Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2023 inkl. overførsler.</p>			

På bevilling 61 Økonomi og Personale forventes et merforbrug på 2,2 mio. kr. i 2024 på puljen for arbejdsskadeerstatninger, så det samlede underskud på puljen ultimo 2024 vil udgøre 5,2 mio. kr. Puljen skal balancere over årene, og underskuddet opkræves hos centrene over de kommende fire år. Der er i budget 2025-2028 indarbejdet en teknisk korrektion på 0,8 mio. kr. årligt til delvis dækning af meropkrævningen.

Puljen til dækning af kaskoskader hos BAT vil i 2024 blive overskredet med 0,4-0,5 mio. kr. Puljen er ikke forhøjet i 2025 og der vil være en budgetmanko i 2025 hvis niveauet fra 2024 fortsætter.

På administration bortfalder opgaver vedrørende ejendomsskatter i kommunerne, hvilket er reguleret med dette års lov- og cirkulæreprogram. Der har ikke været mærkbart færre opgaver på området i 2024, og den personalemæssige tilpasning vil ske i 2025.

På bevilling 64 Politikere forventes et merforbrug på op til 0,1 mio. kr. på valgkontoen, bl.a. pga. portostigning på udsendelse af valgkort.

På bevilling 65 Administration forventes et merforbrug, hvilket skyldes planlagt forbrug af overførte midler fra 2023.

På bevilling 66 It og digitalisering forventes et overskud, hvilket skyldes opsparede reservede midler til senere investeringer i kritisk infrastruktur.

Anlæg

På Økonomi- og Klimaudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2024 netto 2,6 mio. kr. (en samlet nettoindtægt). Beløbet dækker over budgetterede nettoudgifter vedrørende køb og salg af fast ejendom på 1,2 mio. kr. samt budgetterede nettoindtægter på 3,8 mio. kr. vedrørende udstykningsforetagender.

Der forventes samlet set et underskud på 0,4 mio. kr.

For så vidt angår køb og salg af ejendomme mv. forventes en samlet mindredgift på netto 1,8 mio. kr., medens der for udstykningsområderne samlet set forventes en mindreindtægt på netto 2,2 mio. kr., jf. bilag 2.

Der forventes overført et overskud på ca. 0,4 mio. kr., idet underskuddet på puljen til køb og salg af fast ejendom på 0,8 mio. kr. ikke forventes overført.

Økonomiske konsekvenser

På udvalgets områder forventes samlet set et overskud på 7,4 mio. kr. på driften samt et samlet forventet underskud på 0,4 mio. kr. på anlægsprojekterne i 2024, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Der gives tillægsbevillinger til de bevillinger, der har et forventet underskud i 2024. Derudover korrigeres de ikke-overførbare bevillinger, via tillægsbevilling, til det forventede resultat i 2024.

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2024 (⁺ mindreforbrug / ⁻ merforbrug)			Overført fra 2023 (⁺ overskud / ⁻ underskud)	Forventet resultat i 2024 (⁺ overskud / ⁻ underskud)		
	Overførbare	Ikke-overførbare	I alt		Overførbare	Ikke-overførbare	I alt
61 Økonomi og personale	-2.956	1.255	-1.701	968	-1.988	1.255	-733
63 Folkemødet	148		148	-65	83		83
64 Politikere	342	-88	254	242	584	-88	496
65 Administration	-1.682		1.682	3.256	1.574		1.574
66 It og digitalisering	0		0	5.956	5.956		5.956
Økonomi- og Klimaudvalget	-4.148	1.167	-2.981	10.357	6.209	1.167	7.376

Note: ⁺ angiver mindreforbrug/overskud, ⁻ angiver merforbrug/underskud
Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2024 ekskl. overførsler fra 2023
Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2024 inkl. overførsler fra 2023

Bilag

Bilag 1: Budgetopfølgning pr. 30. september 2024, Økonomi- og Klimaudvalget

Bilag 2: Anlægsopfølgning pr. 30. september 2024, Økonomi- og Klimaudvalget

Punkt 3: Samlet budgetopfølgning pr. 30. september 2024

24/18755

Politisk sagsgang

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I sagen gennemgås budgetopfølgningen pr. 30. september på drifts- og anlægsområderne samt konsekvensen for kassebeholdningen.

På driften forventes et samlet merforbrug på 11,9 mio. kr. Merforbruget har flere steder haft længerevarende karakter og det har derfor været nødvendigt at sætte ind for at sikre budgetoverholdelse. På bevilling 12 Børn og Familie, bevilling 32 Psykiatri og Handicap samt bevilling 57 Kollektiv trafik (BAT) er der udarbejdet politiske genopretningsplaner, mens der andre steder er udarbejdet administrative handleplaner med henblik på at få nedbragt merforbrug og skabe budgetbalance.

Der ses nogle steder en opbremsning i et stigende forbrug og at genopretningsplanen følges. Andre steder opnås ikke de fulde effekter af planernes opstillede tiltag. Det skyldes dels, at det har taget tid at komme i gang med tiltagene, og dels at der har været en overvurdering af tiltagenes effekt. Genopretningsplanen følger planen på psykiatri- og handicapområdet, hvorimod børne- og familieområdet og BAT tilsammen har et merforbrug på 10,5 mio. kr. i 2024. Økonomi- og Klimaudvalget godkendte den 2. oktober en revideret genopretningsplan for bevilling 12 Børn og Familie, der nu skal bringe budgetbalance i 2025, og fra 2026 gøre det muligt at nedbringe det akkumulerede underskud. BAT forelægger en revideret køreplan som led i genopretningsplanen på de politiske møder i december 2024.

Anlægsprojekterne har et samlet rådighedsbeløb på 237,0 mio. kr., hvoraf der forventes et forbrug på 97,5 mio. kr. Det svarer til en samlet forventet afvigelse på anlægsområdet i 2024 på 139,5 mio. kr., svarende til ca. 59 pct. af det samlede rådighedsbeløb for 2024.

Et forventet merforbrug på driften på 11,9 mio. kr. og indmeldte forventninger til anlægsområdet på et forbrug på 91 mio. kr. indebærer at den samlede balance har et træk på kassebeholdningen på 2,7 mio. kr. mod et korrigeret budget ekskl. overførsler med en kasseforøgelse på 10,7 mio. kr.

Administrationen peger på følgende driftsområder, som kommunalbestyrelsen skal være særlig opmærksom på: Dagpasning, Børne- og familieområdet, skoleområdet (specialskoler), Sociale ydelser (førtidspensioner), ældreområdets ikke implementerede besparelser fra budgetvedtagelsen for 2024, Mindreforbrug på sosu-uddannelserne, vintertjenesten, bilflådestyring, BAT og de ikke-overførbare områder på beskæftigelsesområdet

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om at give tillægsbevillinger af mere tekniske karakter, til driftsområderne, så bevillingsreglerne overholdes. F.eks. skal der gives tillægsbevillinger til forventede mer- og mindreforbrug på de ikke-overførbare områder samt lån af næste års budget for de bevillinger med underskud i året.

Dertil indstilles at overføre det afsatte rådighedsbeløb på anlægsbudgettet vedr. bilflådestyringen til driften samt at tilbagerulle en driftsbesparelse på BAT, som burde have været annulleret i budget 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller at der gives følgende tillægsbevillinger

- a) -3.546.000 kr. på de ikke-overførbare bevillinger, som anført i tabel 4 pkt. a under de økonomiske konsekvenser, beløbet tilføres kassebeholdningen
- b) 2.020.000 kr. fra det afsatte rådighedsbeløb på anlægsbudgettet til indkøb af flådestyringssystem overføres til bevilling 53 Veje, parker og anlæg
- c) 932.000 kr. til bevilling 57 Kollektiv trafik, som følge af tilbagerulning af besparelsesforslag om indkøb af 2 x 10 elbusser, finansieret af kassebeholdningen

d) 46.602.000 kr. på bevillinger med overførselsret, som anført i tabel 4 pkt. d, finansieret af næste års budget på bevillingerne

e) 3.080.000 kr. vedr. øvrige bevillinger, som anført i tabel 4 pkt. e (renter, afdrag mv.) under de økonomiske konsekvenser, finansieret af kassebeholdningen

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres en budgetopfølgning pr. 30. september 2024. For budget 2024 gennemføres politiske budgetopfølgninger pr. 30. april og pr. 30. september, samt administrative budgetopfølgninger pr. 31. juli samt 31. januar 2025.

For kommunens økonomi som helhed forventes regnskabet for 2024, at udvise et overskud på driften på 11,6 mio. kr. samt et overskud på anlæg på 139,5 mio. kr.

Drift

På driften ses et samlet overskud på 11,6 mio. kr., overskuddet er sammensat af et merforbrug på 11,9 mio. kr. og et overført overskud fra 2023 på 23,5 mio. kr.

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. september 2024

Beløb i 1.000 kr.	Overført over- /underskud fra 2023	Forventet mer- /mindreforbrug for 2024	Forventet over- /underskud for 2024
	A	B	C = A + B
Børne- og skoleudvalget	-22.140	408	-21.732
Social- og Sundhedsudvalget	7.346	-8.934	-1.588
Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget	14.813	13.251	28.064
Fritid-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	1.979	-694	1.285
Natur-, Miljø- og Planudvalget	11.136	-12.945	-1.809
Økonomi- og Klimaudvalget	10.357	-2.981	7.376
I alt	23.491	-11.896	11.595

Note: "+" angiver mindreforbrug/overskud, "-" angiver merforbrug/underskud
Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2023 ekskl. overførsler
Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2023 inkl. overførsler

Opfølgningen viser, at økonomien på flere områder er i ubalance, og flere steder ses der med bekymring på merforbruget.

En del af merforbruget kan delvis tilskrives, at der som i tidligere år, er centre der som planlagt anvender de overførte midler fra 2023 til engangsudgifter og forskudte opgaver.

De fleste af merudgifterne har dog længerevarende karakter, hvilket er uholdbart. Det har derfor været nødvendigt at sætte ind med forskellige tiltag for at sikre budgetoverholdelse. På bevilling 12 Børn og familie, bevilling 32 Psykiatri og

handicap samt bevilling 57 Kollektiv trafik (BAT) er der udarbejdet politiske genopretningsplaner, mens der andre steder er udarbejdet administrative handleplaner med henblik på at få nedbragt merforbrug og skabe budgetbalance.

Der ses nogle steder en opbremsning i et stigende forbrug og at genopretningsplanen følges. Andre steder opnås ikke de forventede effekter af planernes opstillede tiltag. Det skyldes dels, at det har taget tid at komme i gang med tiltagene, og dels at der har været en overvurdering af tiltagenes effekt i 2024.

Områderne gennemgås herunder:

Mindreforbrug på dagpasningsområdet

På bevilling 11 Dagpasning forventes et mindreforbrug på 4,9 mio. kr. Mindreforbruget skal tilskrives, at der er indskrevet betydeligt færre børn i dagtilbud, end der oprindeligt var budgetteret med samt at programmet ”De små børns Bornholm” har haft en del forsinkelser, som primært kan forklares med, at der i en længere periode, har manglet en programleder. Det forventede overskud på programmet på 3,0 mio. kr. er planlagt anvendt i årene 2025-27.

Merforbrug på børne- og familieområdet

Bevilling 12 Børn og familie oplever fortsat udfordringer med at overholde budgettet og forventer et merforbrug på 4,2 mio. kr. i 2024. Det skal dog bemærkes at der heri indgår en efterregulering på -1,2 mio. kr. vedrørende 2019-2023 som har påvirket resultatet tilsvarende negativt.

Årsagen til merforbruget skal derudover findes på ydelsesbudgettet hvor der forventes et samlet merforbrug på 13,6 mio. kr. primært som følge af direkte og afledte udgifter til anbringelser. Udførelserne samt myndighedssagsbehandling forventer et mindreforbrug på ca. 1,5 mio. kr., primært som følge af vakancer, mens der forventes et mindreforbrug på Koordinering og Udvikling på 7,9 mio. kr. som følge af indhentede besparelser fra tiltag i genopretningsplanen.

Området har været underlagt en genopretningsplan siden 2023, men det har vist sig sværere at realisere det fulde besparelspotentiale i genopretningsplanen end først antaget. Som konsekvens heraf, samt af omorganiseringen pr. 1. juni 2024, er genopretningsplanen blevet revideret og tilpasset, hvilket blev forelagt og godkendt af Økonomi- og Klimaudvalget den 2. oktober 2024. Genopretningsplanen skal nu bringe budgetbalance på bevillingen i 2025, og fra 2026 skal genopretningsplanen gøre det muligt at afdrage på det akkumulerede underskud (som forventes at være 27,9 mio. kr. ved udgangen af 2024).

Området følges tæt, og der er igennem 2024 månedligt blevet lavet budgetopfølgninger, som Børne- og Skoleudvalget samt Økonomi- og Klimaudvalget er blevet orienteret om enten mundtligt eller skriftligt. Fra 2025 laves der kvartalsvise budgetopfølgninger, som Børne- og Skoleudvalget samt Økonomi- og Klimaudvalget orienteres om skriftligt.

Stor vækst i udgiften til specialskoler

Antallet af elever på specialskolerne vokser ud over det planlagte. Antallet af specialskoleelever er vokset siden budgetlægningen af 2024. Merforbruget i 2024 vil kunne holdes indenfor bevillingen via mindreforbrug på befordring i 2024 og anvendelse af overførslen fra 2023.

Der blev i forbindelse med budgetvedtagelsen af budget 2025 indlagt en niveautilpasning på 7,5 mio. kr. i 2025 og 8,6 mio. kr. fra og med 2026. Området vil blive fulgt tæt i 2025.

Merforbrug på ældreområdet

På bevilling 31 Ældre forventes et merforbrug på 5,5 mio. kr., hvoraf en del kan henføres til brug af overførsler fra 2023, men primært til, at sammenlægningen af nattevagtsopgaven kun i begrænset omfang har været mulig at implementere. Dette er forsøgt løst ved en delvis tilbagerulning af besparelsen fra og med budget 2025.

Genopretningsplanen på psykiatri- og handicapområdet holdes

På bevilling 32 Psykiatri og handicap forventes et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. på den overførbare del af bevillingen og det overførte underskud forventes derved nedbragt fra 8,2 mio. kr. til 6,0 mio. kr. Dette er i overensstemmelse med den genopretningsplan, der er godkendt for bevillingen.

Mindreforbrug på Sundhed

På bevilling 33 Sundhed forventes der samlet set et mindreforbrug på 7,4 mio. kr. Mindreforbruget kan henføres til vakanser fordelt på flere afdelinger, udskudte aktiviteter/indkøb og ikke mindst et mindreforbrug på 4,4 mio. kr. på elevområdet.

Sosu-assistentuddannelsen på Bornholm dimensioneret til et optag på 69 elever årligt. På baggrund af de senere års optag, er budgettet fra 2024 tilpasset, så det svarer til et forventet optag på 42 elever årligt. Pt. er der 16 aktive elever tilsammen på de to igangværende sosu-assistenthold, der er startet op i 2024.

Sosu-hjælperuddannelsen er dimensioneret til 29 elever. På holdet med opstart juni 2024 er der pt. 16 aktive elever.

Merforbrug på sociale ydelser

På bevilling 34 Sociale ydelser forventes et merforbrug på 12,3 mio. kr., hvilket skyldes en større tilgang til førtidspensioner end forventet ved budgetlægningen. Det ser dog ud til at antallet af nytilkendelser har en faldende tendens til tæt på budgetforudsætningerne, hvilket antages at fortsætte i sidste kvartal 2024 og frem.

Merforbruget på sociale ydelser skal ses i sammenhæng med mindreforbruget på de ikke-overførbare områder på beskæftigelsesområdet, hvorfra en del af de nytilkendte førtidspensionister kommer fra.

Samlet mindreforbrug på de ikke-overførbare områder på beskæftigelsesområdet

På de ikke-overførbare områder på bevilling 41 Uddannelse og beskæftigelse ses der et samlet mindreforbrug på 15 mio. kr.

Mindreforbruget skyldes primært at den fortsat meget lave ledighed betyder, at der ikke er så mange på kontant- og uddannelseshjælp, jobafklaringsforløb- og ressourceforløbsydelse og samtidig er det lykket at reducere antallet på sygedagpenge. Det betyder at der forventes et mindreforbrug på 7,3 mio. kr. trods et merforbrug på dagpenge på 4,6 mio. kr.

Dertil ses der et mindreforbrug på den forberedende grunduddannelse (FGU) og erhvervsuddannelsers skoleophold på 4,3 mio. kr., der dog modsvares af et merforbrug på 1,1 mio. kr. på STU som følge af flere elever.

Herudover er der mindreforbrug på lægeattester på 2,3 mio. kr. og et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. på integrationsområdet, men der er stor usikkerhed omkring denne prognose

Merforbrug på vintertjenesten

Vintertjenesten under bevilling 53 forventer et merforbrug i indeværende år på 2,7 mio. kr. Budgettet til vintertjenesten er over de senere år reduceret af flere omgange på baggrund af de foregående års forbrug.

Som følge af snefald i årets første måneder har der været brug for en større vinterindsats og forbruget i første halvår var således 5 mio. kr. større end samme tid forrige år. Vintertjenesten skal hvile i sig selv over en årrække, hvorfor underskuddet forudsættes at skulle hentes i de/det kommende år. Det skal dog bemærkes, at kommer der flere år med behov for større vinterindsats, vil det ikke være muligt at afdrage underskuddet inden for en kortere årrække.

Besparelsen på bilflådestyringen

Bilflådestyringen under bevilling 53 kommer ud med et mindre underskud. Der er i budgettet for 2024 og frem indlagt fuld besparelse på 2,2 mio. kr. fra optimering af bilflåden, der skal medføre en reduktion i antal biler og flytte kørsel fra fossil- til i elbiler. Dertil er der i 2024 budgetteret med en indtægt fra salg af overflødiggjorte biler. Jf. dagsordenspunkt om status på optimering af bilflåden på NMPUs møde i august er installeringen af GPS'er til brug for indhentning af data om kørselsmønstre først påbegyndt i 2. halvår af 2024. GPS'erne betales via en leasingaftale og betalingen af GPS'erne fordeles således ud over årene. Derfor indstilles det, at de afsatte anlægsmidler til indkøb af system mhp. optimering af bilflådestyringen overføres til driftsbevillingen samt til delvis dækning af besparelsen i 2025, da udmøntningen endnu er uafklaret. Jf. indstillingspunkt b.

Merforbrug hos BAT

På bevilling 57 Kollektiv trafik forventes et merforbrug på 6,3 mio. kr. og et større underskud end forudsat ved årets start.

Merforbruget i indeværende år skyldes flere faktorer, herunder ny chaufføroverenskomst, udgifter til nedbringelse af oparbejdet afspadseringspulje, reparationer af busser og materiel samt indkøb af nødvendigt it-udstyr. Der er udarbejdet en handleplan for at rette op på økonomien hos BAT. Der fremlægges særskilt dagsordenspunkt vedr. en uddybende budgetopfølgning på bevilling 57 kollektiv trafik.

BATs budget er i 2024 reduceret med en besparelse som følge af det planlagte køb af 2x10 elbusser besluttet med budget 2023. Da beslutningen om købet blev annulleret blev besparelsen på driften ikke annulleret. Derfor søges der om en tillægsbevilling på 932.000 kr. vedrørende dette finansieret af kassen. Jf. indstillingspunkt c.

I budgetopfølgningen pr. 30. september forventes en overskridelse af servicerammen i forhold til KL's sigtepunkt med ca. 11 mio. kr., når både forbrug og sigtepunkt opgøres inkl. udgifter til fordrevne fra Ukraine.

Jf. økonomiaftalen mellem KL og regeringen er der risiko for sanktion, hvis kommunerne samlet set overskrider servicerammen. En overskridelse af servicerammen for kommunerne under ét vil betyde sanktioner - dels individuelt for den eller de kommuner, som overskrider, dels for kommunerne under ét. For nuværende vides ikke om kommunerne sanktioneres

Anlæg

Der er foretaget anlægsopfølgning pr. 30. september 2024 på samtlige anlægsprojekter i forhold til de afsatte rådighedsbeløb i 2024.

Tabel 2: Anlægsopfølgningen viser følgende hovedtal fordelt på udvalg:

Beløb i 1.000 kr.	2024			Forventet overførsel til 2025
	Rådighedsbeløb	Forventet forbrug	Forventet afvigelse	
Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget	1.000	1.000	0	0
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	42.792	4.142	38.650	38.628
Natur-, Miljø- og Planudvalget	172.790	88.021	84.768	55.841
Økonomi- og Klimaudvalget	-2.555	-2.201	-354	433
I alt, skattefinansieret område	214.026	90.962	123.064	94.902

Natur-, Miljø- og Planudvalget, brugerfinansieret område	22.980	6.563	16.417	16.417
Samlet resultat i alt	237.006	97.525	139.481	111.319

Anlægsprojekterne har et samlet rådighedsbeløb på 237,0 mio. kr., hvoraf 136,2 mio. kr. er overført fra 2023. Der forventes et forbrug på 97,5 mio. kr., hvilket svarer til en samlet forventet afvigelse på anlægsområdet i 2024 på 139,5 mio. kr., eller til ca. 59 pct. af det samlede rådighedsbeløb for 2024.

De fleste og største projekter ligger under Natur-, Miljø- og Planudvalgets område, og det er også her der ses den største forventede afvigelse på 101,2 mio. kr. Dernæst kommer projekterne under Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget, hvor der forventes en afvigelse på 38,6 mio. kr.

Af den samlede forventede afvigelse på 139,5 mio. kr. udgør ca. 43,7 mio. kr. restbeløb i puljer eller afsatte rådighedsbeløb i længerevarende projekter, der kun er delvist udmøntet i konkrete anlægsbevillinger. Herunder anlægsmidler til ældreområdets samling i 6 distrikter, hvor der vil blive forelagt en sag til politisk behandling ultimo 2024, hvor restbeløbet i 2024 på i alt 20,3 mio. kr., indstilles tilført kassebeholdningen.

Anlægsopfølgningen viser fortsat, at der generelt er udfordringer med forsinkelser eller forlængelser af projekterne, der som resultat medfører et forventet mindreforbrug i 2024 og har indflydelse på sikkerheden omkring vurderingen af det forventede forbrug. Forsinkelser og forlængelser af projekterne skyldes, at projekterne eksempelvis afventer myndighedsbehandling, udbud, politisk behandling eller anden afklaring.

Vurderingerne af det forventede forbrug har gennem flere år har vist sig at ligge højere ved opfølgningen i foråret end ved opfølgningen i efteråret og end det faktiske resultat for året. Dette gør sig også gældende nu, idet den forventede afvigelse på 139,5 mio. kr. er øget med ca. 41,7 mio. kr. siden anlægsopfølgningen pr. 30. april 2024, hvor det forventede mindreforbrug udgjorde 97,8 mio. kr. Samtidig skal dog bemærkes, at rådighedsbeløbet er steget med 25,5 mio. kr. mellem de to opfølgninger. Det skyldes, at der er kommet nye projekter siden opfølgningen pr. 30. april 2024. Bl.a. Sagavejs forlængelse, og BOFAs to projekter på det brugerfinansierede område vedr. etablering af pladser til Miljø'er og omlastestation til madaffald, den samlede forventede afvigelse for disse projekter udgør ca. 19,3 mio. kr.

Derudover fremkommer de største forventede afvigelser fra følgende projekter: Gudhjem Svømmehal, varmtvandsbassin 7,9 mio. kr., Bornholms Museum 29,0 mio. kr., Tejn Havn, sikring af molen 9,2 mio. kr., Byens Hus/Torv på Tværs, Rønne 9,4 mio. kr., Nexø områdefornyelsesprojekt netto 6,7 mio. kr. m.fl.

Det skal dog bemærkes, at det samlede nettoforbrug pr. 30. september 2024 er på et højere niveau end i de senere år på dette tidspunkt af året. Dette kan bl.a. henføres til køb af el-busser, omlægning af vejareal på Rønne Havn, Sagavejs forlængelse i Rønne Syd, udvidelse af Børnehuset Trilobitten, områdefornyelsesprojektet i Allinge, renovering af Plejehjemmet Toftegården m.fl.

Af den samlede forventede afvigelse på 139,5 mio. kr. forventes der overført i alt 111,3 mio. kr. til 2025, dermed forventes 28,2 mio. kr. at tilgå kassebeholdningen.

Der henvises i øvrigt til den samlede anlægsoversigt i bilag, som omfatter specifikation af alle projekterne.

Resultatopgørelsen

Forventningerne til drift og anlæg samles i resultatopgørelsen, der sammenfatter alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og derved giver et samlet overblik over kommunens økonomiske situation og den forventede konsekvens for kassebeholdningen.

Resultatopgørelse 2024					
Beløb i mio. kr.	Forventet regnskab pr. 30. sep. 2024	Korr. budget 2024 (ekskl. overførsler)	mer-/mindre-forbrug	Korr. budget 2024 (inkl. overførsel)	Over-/underskud
	1	2	3 = 2 - 1	4	5 = 4 - 1
Det skattefinansierede område					
Indtægter	-3.401,3	-3.407,9	-6,6	-3.407,9	-6,6
Drift					
Børne- og Skoleudvalget	726,3	726,7	0,4	704,6	-21,8
Social- og Sundhedsudvalget	1.599,8	1.590,8	-8,9	1.598,2	-1,6
Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget	473,0	486,3	13,3	501,1	28,1
Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	68,7	68,0	-0,7	70,0	1,3
Natur-, Miljø- og Planudvalget	252,3	239,3	-12,9	250,5	-1,8
Økonomi- og Klimaudvalget	177,6	174,6	-3,0	184,9	7,4
Drift i alt	3.297,7	3.285,8	-11,9	3.309,3	11,6
Renter m.v.	1,0	2,3	1,3	2,3	1,3
Resultat af skattefinansieret drift	-102,6	-119,8	-17,2	-96,3	6,3
Anlæg	91,0	100,8	9,9	237,0	146,0
Resultat af det skattefinansierede område	-11,6	-19,0	-7,4	140,7	152,3
Det brugerfinansierede område					
Drift	-4,9	-4,9	0,0	-4,9	0,0
Anlæg	6,6	23,0	16,4	23,0	16,4
Resultat af det brugerfinansierede område	1,7	18,1	16,4	18,1	16,4
Samlet resultat	-9,9	-0,9	9,0	158,8	168,7
Øvrige poster					
Balanceforskydninger	-7,7	-0,2	7,5	3,8	11,6
Lån (optagelse og afdrag)	20,4	-9,5	-30,0	-8,8	-29,3
Øvrige poster i alt	12,7	-9,8	-22,5	-5,0	-17,7
Balancen (kasseforøgelse (-)/-forbrug (+))	2,7	-10,7	-13,4	153,8	151,0

Note: fortegnene for kolonnerne med forventet mer-/mindreforbrug samt over-/underskud er "vendt om" således beløbene er direkte sammenlignelige med tabellerne, der indgår i budgetopfølgningen på fagudvalgene

Der er givet tillægsbevillinger i september 2024 vedrørende midtvejsreguleringen mm. på samlet 11,34 mio. kr. (indtægt) og givet tillægsbevillinger til udgiftsbudgetterne på 9 mio. kr. vedrørende trepartsaftalen samt 5,2 mio. kr. vedrørende lov- og cirkulæreprogrammet. Forbruget følger derved budget for disse elementer.

På indtægtssiden forventes en mindre indtægt vedrørende ejendomsskatter på 6,6 mio. kr. Afvigelsen skyldes, at der efterreguleres i grundskyld for perioden 2021-2023 på baggrund af de nye vurderinger, der løbende kommer. Afvigelsen forventes kompenseret fra staten i 2027.

Ses der på resultatet af det skattefinansierede område, forventes et overskud på 11,6 mio. kr., hvilket er 7,4 mio. kr. dårligere end det korrigerede budget ekskl. overførsler, hvor der forventes et overskud på 19 mio. kr.

Der er dog tale om en forbedring på 53 mio. kr. siden budgetopfølgningen pr. 30. april, hvilket i hovedtræk kan tilskrives øgede indtægter som følge af midtvejsreguleringen med 11 mio. kr. og et lavere forventet forbrug på drift og anlæg på henholdsvis 19 mio. kr. og 23 mio. kr.

Et forventet merforbrug på driften på 11,9 mio. kr. og indmeldte forventninger til anlægsområdet på et forbrug på 91 mio. kr. indebærer at den samlede balance har et træk på kassebeholdningen på 2,7 mio. kr. mod et korrigeret budget ekskl. overførsler med en kasseforøgelse på 10,7 mio. kr.

For en mere detaljeret gennemgang af budgetopfølgningen på de enkelte udvalg og bevillinger, henvises til fagudvalgenes behandling af budgetopfølgningen pr. 30. september 2023 på møderne i december.

Økonomiske konsekvenser

For kommunens økonomi som helhed forventes regnskabet for 2024, at udvise et overskud på driften på 11,6 mio. kr. samt et overskud på anlæg på 139,5 mio. kr.

Tilpasning af bevillinger

Fagudvalgene har indstillet en række tillægsbevillinger i forbindelse med budgetopfølgningen.

Som det har været praksis i tidligere år meddeles tillægsbevillinger til forventet mer- og mindreforbrug på de ikke-overførbare områder. Netto opjusteres budgetterne med 3,5 mio. kr. på de ikke overførbare områder – beløbet finansieres af kassebeholdningen. (jf. pkt. a i tabel 4 og indstillingspunkt a)

Der er oprindeligt afsat 2,0 mio. kr. i anlægsmidler til installering af gps'er i kommunens biler, men da gps'erne leases i stedet for kontantkøb, indstilles det at anlægsmidlerne overføres til driften på bevilling 53 Veje, parker og anlæg. (jf. pkt. b i tabel 4 og indstillingspunkt b)

Det indstilles at driftsbesparelsen der er lagt ind i budget 2024 på bevilling 57 Kollektiv trafik, som følge af tilbagerulningen af besparelsesforslaget om indkøb af 2 x 10 elbusser også tilbagerulles. Hvilket vil sige at budgettet på bevilling 57 Kollektiv trafik opjusteres med 0,9 mio. kr., beløbet finansieres af kassebeholdningen. (jf. pkt. c i tabel 4 og indstillingspunkt c)

Som tidligere år meddeles også tillægsbevillinger på de overførbare bevillinger med lån af næste års budget de steder, hvor det korrigerede budget ikke forventes overholdt i 2024. Dette gøres for at overholde bevillingsreglerne for kommuner. Jf. pkt. d forøges budgetterne med 46,6 mio. kr. i 2024 og reduceres tilsvarende i 2025. (jf. pkt. d i tabel 4 og indstillingspunkt d). Det drejer sig primært om de forventede underskud på bevilling 12 Børn og Familie, bevilling 12 Psykiatri og Handicap samt bevilling 51 kollektiv trafik (BAT).

Endeligt anbefales der bevillingsmæssige justeringer på baggrund af budgetopfølgningen vedrørende renter, afdrag på lån samt finansiering. (jf. pkt. c i tabel 5 og indstillingspunkt c)

Tabel 4: Bevillingsmæssige justeringer

Bevillingsmæssige justeringer

Udvalg	Bevilling / Eventuel bemærkning	Beløb i kr.
Pkt. a	Tillægsbevillinger vedr. ikke-overførbare områder m.m. jf. udvalgenes indstilling	
SSU	32 Psykiatri og handicap	767.000
SSU	33 Sundhed	-126.000
SSU	34 Sociale ydelser	12.266.000
EBBU	41 Uddannelse og beskæftigelse	-15.036.000
EBBU	43 Erhverv og bolig	-250.000
ØKU	61 Økonomi og personale	-1.255.000
ØKU	64 Politikere	88.000
I alt	Finansieret af kassebeholdningen	-3.546.000
Pkt. b	Tillægsbevilling vedr. flytning af budget fra anlæg til drift jf. udvalgenes indstilling	
NMPU	53 Veje, parker og anlæg	2.020.000
Anlæg	Optimeret flådestyring, indløb af system	-2.020.000
I alt	Finansieret af anlæg	0
Pkt. c	Tillægsbevilling vedr. tilbagerulning af besparelsesforslag jf. udvalgenes indstilling	
NMPU	57 Kollektiv trafik	932.000
I alt	Finansieret af kassebeholdningen	932.000
Pkt. d	Tillægsbevilling vedr. overførbare områder jf. udvalgenes indstilling	
BSU	12 Børn og Familie	27.854.000
SSU	32 Psykiatri og handicap	6.039.000
NMPU	53 Veje, parker og anlæg	980.000
NMPU	57 Kollektiv trafik	9.411.000
FKLU	59 Idrætsområder	330.000
ØKU	61 Økonomi og personale	1.988.000
I alt	Lån af næste års budget	46.602.000
Pkt. e	Øvrige bevillinger	
ØKU	91 Renteindtægter	-4.008.000
ØKU	92 Renteudgifter	2.718.000
ØKU	93 Afdrag på udlån	-2.078.000
ØKU	94 Afdrag på lån	-120.000
ØKU	97 Skatter	6.614.000
ØKU	98 Balanceforskydninger	-46.000
I alt	Tilføres kassebeholdningen	3.080.000
I alt		47.068.000

Bilag

Bilag 1: Resultatopgørelsen

Bilag 2: Oversigt over udvalg, centre og bevillinger

Bilag 3: Anlægsoversigt

Punkt 4: Orientering om besparelse i forbindelse med det kvalificerede ansættelsesstop

24/25988

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede den 17. januar 2024 at indføre et kvalificeret ansættelsesstop bredt set i kommunen, hvor det var direktionen, der skulle godkende genbesættelse af ledige stillinger samt vurdere, hvorvidt opslåede stillinger skulle genbesættes eller omfattes af ansættelsesstoppet.

Det kvalificeret ansættelsesstop skulle gøre opgaven med budget 2025 en smule lettere og samtidig understøtte økonomisk tilbageholdenhed og være med til at sikre, at der ikke blev ansat nye medarbejdere med risiko for at skulle afskedige kort tid efter.

Ansættelsesstoppet trådte i kraft pr. 18. januar 2024 og ophørte ved udgangen af oktober 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- status til orientering

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Borgmesteren bad administrationen om et oplæg til handlemuligheder i forhold til at sikre budgetoverholdelse, holde igen på driftsudgifterne og styrke kommunens kassebeholdning. Administrationen beskrev fire handlemuligheder, som Økonomi- og Klimaudvalget blev præsenteret for ved møde den 17. januar 2024. Det kvalificerede ansættelsesstop var én af de fire handlemuligheder.

Det kvalificerede ansættelsesstop trådte i kraft pr. 18. januar 2024 og ophørte ved udgangen af oktober 2024.

Ansættelsesstoppet skulle gøre opgaven med budget 2025 en smule lettere og samtidig understøtte økonomisk tilbageholdenhed og være med til at sikre, at der ikke blev ansat nye medarbejdere i kommunen med risiko for at skulle afskedige kort tid efter. Ved indførelsen af det kvalificerede ansættelsesstop vurderede direktionen hvorvidt opslåede stillinger skulle genbesættes eller omfattes af ansættelsesstoppet, og direktionen har igennem hele perioden med ansættelsesstoppet skulle godkende genbesættelse af alle ledige stillinger.

Ved en gennemgang af stillinger, der ikke er blevet godkendt af direktionen til genbesættelse på grund af ansættelsesstoppet, er der tale om i alt 21 stillinger. Det er konstateret, at der er opnået en besparelse på 13 stillinger, og at der ikke er opnået en besparelse på de resterende 8 stillinger. Årsager til, at der ikke er opnået besparelser på de 8 af stillingerne, er blandt andet, at medarbejderen først fratræder sidst på året, at de ledige timer er besat med en øgning af timer til en deltidsansat, at der udbetales løn under barsel til medarbejderen i stillingen, og at der er ansat en vikar i stillingen under medarbejderens barsel.

Besparelsen på de 13 stillinger er pr. ultimo oktober på 2,3 mio. kr. Derudover har alle centre under det kvalificerede ansættelsesstop udvist generel tilbageholdenhed og disponeret med vikardækning, midlertidige ansættelser, omfordeling af arbejdsopgaver, øget timetal til deltidsansatte mv. De nævnte disponeringer er foretaget af driftsmæssige hensyn og for sikre overholdelse af de politisk besluttede serviceniveauer.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 5: Udmøntning af besparelse på vederlag til politiske poster

21/10404

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Det er blevet besluttet, at der skal spares 208.000 kr. (i 2025-priser) på vederlag til politiske poster for budgetåret 2025. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, hvordan beslutningen skal udmøntes.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at kommunalbestyrelsen beslutter

- a) at vederlaget til formænd/forpersoner for fagudvalg nedsættes fra 21 % til 17 % af borgmesterens vederlag
- b) at vederlaget til viceborgmester nedsættes fra 7,5 % til 4,5 % af borgmesterens vederlag
- c) at vederlaget til formanden for Børn- og Ungeudvalget forhøjes fra 3 % til 5 % af borgmesterens vederlag
- d) at vederlaget til medlemmerne af Børn- og Ungeudvalget forhøjes fra 2 % til 3 % af borgmesterens vederlag
- e) at kommunalbestyrelsen hermed har godkendt 1. behandling af ændringer til styrelsesvedtægt, som følger af ovenstående beslutning. Ændringerne træder i kraft med virkning for vederlag der udbetales for januar 2025 og fremefter.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har i budgettet for 2025 besluttet, at der skal spares 200.000 kr. på vederlag til politiske poster. I 2025-priser svarer dette til 208.000 kr.

Besparselsen opnås ved at nedsætte vederlaget til formænd og forpersoner for fagudvalgene med 19,05 %, således at de herefter udgør 17 % af borgmesterens vederlag mod de nuværende 21 %.

Samtidig foreslås det, at vederlaget til formanden og medlemmer af Børn- og Ungeudvalget forhøjes, således at formanden modtager 5 % af borgmesterens vederlag og medlemmerne 3 %. Forhøjelsen finansieres af en nedsættelse af vederlaget til viceborgmester, som nedsættes fra 7,5 % til 4,5 % af borgmesterens vederlag.

Der som bilag vedlagt en beregning over besparelsen og fordelingen heraf. Der fremgår to scenarier, hvor scenarie 1 kun indeholder besparelsen på vederlag til formænd og forpersoner for fagudvalgene, som følger af indstillingens pkt. a) og hvor scenarie 2 indeholder alle dele af kommunaldirektørens indstilling pkt. a)-d).

Der er endvidere bilagt kopi af den sag fra det konstituerende møde den 9. december 2021, hvor kommunalbestyrelsen har godkendt størrelsen af de i denne sag omhandlede vederlag.

Styrelsesvedtægt

Vederlag til formænd og forpersoner for fagudvalg og Børn- og Ungeudvalget fremgår af styrelsesvedtægten og vil som en konsekvens af kommunalbestyrelsens beslutning skulle tilrettes. Kopi af den gældende styrelsesvedtægt er vedlagt.

Ændringer i styrelsesvedtægten skal undergives 2 behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst 6 dages mellemrum. Dette anses for 1. behandling af styrelsesvedtægten, og den vil blive 2. behandlet på kommunalbestyrelsens møde den 30. januar 2025.

Økonomiske konsekvenser

I budget 2025 og frem er der indregnet en besparelse på 208.000 kr., som skal udmøntes via en nedjustering af vederlag.

Besparelsen udmøntes ved, at vederlaget til formænd og forpersoner for fagudvalgene nedsættes med 19,05 %.

Forslaget om at forhøje vederlaget til formand og medlemmer af Børn- og Ungeudvalget finansieres af en samtidig nedsættelse af vederlaget til viceborgmester og er således udgiftsneutral.

Bilag

Beregninger scenarier

Vederlag til viceborgmester, udvalgsformænd og -medlemmer

Styrelsesvedtægt for Bornholms Regionskommune den 25. februar 2022, underskrevet

Punkt 6: Orientering om betalingsplan i Nødkaldsprojekt

24/25686

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres.

Resumé

Kommunen er i gang med at udskifte sit nødkaldsudstyr igennem et kommende EU-udbud. En EU-forordning forsinket implementering og afprøvning af systemet, hvilket har konsekvenser for projektets betalingsplan. Direktionen har derfor godkendt en alternativ betalingsmodel med delleverancer, som reducerer den økonomiske risiko for både BRK og leverandøren. Udvalget orienteres nu om den nye betalingsplan.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller:

- Betalingsplan til orientering.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Nødkald er afgørende for BRK's omsorg for ældre, handicappede og syge borgere samt en væsentlig sikkerhedsforanstaltning for personalet. Det inkluderer bl.a. overfaldsalarmer, demenssikring, røgalarmer og kaldeanlæg. Indkøbet af en ny nødkaldsløsning skal gennemføres som et EU-udbud med forhandling. Kommunalbestyrelsen godkendte i marts 2024 at afsætte midler til formålet.

En traditionel betalingsplan for et projekt af denne type består af en mindre opstartsudbetaling og en større betaling (>50 % af det samlede beløb) når systemet er i drift og godkendt. I dette projekt skal der dog tages højde for EU-forordningen om medicinsk udstyr (Medical Device Regulation, MDR), som kræver, at dele af udstyret skal mærkes og registreres i forbindelse med implementeringen hos BRK.

MDR-forordningen har medført følgende overvejelser i forhold til betalingsplanen i Nødkaldsprojektet:

- **Forsinket test og betaling:** Følges den traditionelle betalingsplan, skal leverandøren udlevere udstyr til BRK, så det kan registreres og mærkes. Dette forsinket afprøvningen af udstyret og medfører, at betalingen udløses senere end normalt. Det kan potentielt afskrække nogle leverandører fra at byde på opgaven, hvilket kan resultere i færre bud på opgaven.
- **Økonomisk risiko ved tidlig udbetaling:** Hvis BRK vælger at betale for udstyret ved levering som kompensation for leverandørens udgifter, påtager regionskommunen sig en økonomisk risiko, da udstyrets funktionalitet endnu ikke er testet og valideret i drift.

For at imødegå disse udfordringer har Direktionen godkendt en alternativ betalingsplan. Planen opdeler implementeringen i seks delleverancer, der hver inkluderer registrering, mærkning, implementering og afprøvning i drift. Hver delleverance udløser en delbetaling på 5-35 % af den samlede kontraktsum.

Dermed reduceres den økonomiske risiko for både BRK og leverandøren. Desuden tilbageholdes 10 % af kontraktsummen, indtil BRK har godkendt den samlede leverance.

Ny betalingsplan:

Leverance	Fase	Udbetaling
Kontrakt	Godkendelse af afklaringsfase	10%

Delleverance 1	Overdragelsesdag (<i>inkl. funktionstest</i>)	5%
	Deldriftsprøve (<i>efter kort periode i drift</i>)	-
Delleverance 2	Overdragelsesdag (<i>inkl. funktionstest</i>)	5%
	Deldriftsprøve (<i>efter kort periode i drift</i>)	15%
Delleverance 3	Overdragelsesdag (<i>inkl. funktionstest</i>)	5%
	Deldriftsprøve (<i>efter kort periode i drift</i>)	-
Delleverance 4	Overdragelsesdag (<i>inkl. funktionstest</i>)	5%
	Deldriftsprøve (<i>efter kort periode i drift</i>)	-
Delleverance 5	Overdragelsesdag (<i>inkl. funktionstest</i>)	5%
	Deldriftsprøve (<i>efter kort periode i drift</i>)	-
Delleverance 6	Overtagelsesprøve (<i>levering og installering</i>)	-
	Overtagelsesdag (<i>godkendelse af overtagelsesprøven</i>)	40%
Driftsprøve (<i>Afsluttende prøve af hele løsningen og om alle forpligtelser i kontrakten er overholdt</i>)		10%

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Punkt 7: Anlægsbevilling til salg af fem småarealer i 2023/2024

24/23483

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er i løbet af 2023/2024 administrativt solgt fem mindre arealer for under 50.000 kr. pr. stk. Der skal nu gives bevilling til salgene.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) der gives en samlet anlægsbevilling på netto -215.200 kr. til salg af de i sagen beskrevne småarealer,
- b) der afsættes rådighedsbeløb på netto -215.200 kr., som tilgår Økonomi- og Klimaudvalgets pulje til salg af jord og bygninger, og
- c) anlægsbevillingen gives til Staben under Økonomi- og Klimaudvalget.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Jf. kompetencefordelingsplanen for 2022 - 2025 har administrationen bemyndigelse til at sælge arealer til en værdi under 50.000 kr., da handlen kan ekspederes af en landinspektør uden forudgående skødetinglysning.

Der er i løbet af 2023/2024 solgt følgende fem mindre arealer:

- Pederskervejen 24, Nexø, landbrugsareal, solgt til overtagelse den 1. januar 2023
- Ejnar Jensens Vej 4, Rønne, erhvervsareal, solgt til overtagelse den 1. juli 2023
- Pederskervejen 24, Nexø, erhvervsjendom (garager), solgt til overtagelse den 1. september 2023
- Lillevangsvej 1B, Rønne, ubebygget småareal, solgt til overtagelse den 1. juli 2024
- Strandvejen 107, Rønne, ubebygget småareal, solgt til overtagelse 1. juli 2024

Der skal nu gives bevilling til salgene.

Økonomiske konsekvenser

Pederskervejen 24, Nexø

Del af matr.nr. 46t, Bodilsker, landbrugsareal, solgt til overtagelse den 1. januar 2023.

Salgsindtægt -49.950 kr.

Omkostninger 6.400 kr.

Nettoprovenu ekskl. moms -43.550 kr.

Ejnar Jensens Vej 4, Rønne

Del af matr.nr. 19m, Knudsker (restareal), erhvervsgrund, solgt til overtagelse 1. juli 2023 for 62.437,50 kr. inkl. moms.

Salgsindtægt -49.950 kr.

Provenu ekskl. moms -49.950 kr.

Pederskervejen 24, Nexø

Del af matr.nr. 46t, Bodilsker, erhvervsjendom (garager), solgt til overtagelse den 1. september 2023.

Salgsindtægt -49.950 kr.

Omkostninger 12.000 kr.

Nettoprovenu ekskl. moms -37.950 kr.

Lillevangsvej 1B, Rønne

Del af matr.nr. 20ab, Knudsker, ubebygget småareal, solgt til overtagelse 1. juli 2024.

Salgsindtægt -47.700 kr.

Omkostninger 70 kr.

Nettoprovenu ekskl. moms -47.630 kr.

Strandvejen 107, Rønne

Del af matr.nr. 315a, Rønne Markjorder, ubebygget småareal, solgt til overtagelse 1. juli 2024.

Salgsindtægt -36.120 kr.

Omkostninger 70 kr.

Nettoprovenu ekskl. moms -36.050 kr.

Samlet bevilling, afrundet

Salgsindtægter -233.700 kr.

Omkostninger 18.500 kr.

Nettoprovenu ekskl. moms -215.200 kr.

Nettoprovenuet på -215.200 kr. tilgår Økonomi- og Klimaudvalgets pulje til salg af jord og bygninger.

Punkt 8: Status på tiltag for budgetbalance på bevilling 12

24/21789

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget godkendte den 2. oktober 2024 en revideret plan for budgetbalance på bevilling 12. Hermed orienteres om status på det tidlige arbejde med iværksættelsen af denne plan for budgetbalance på bevilling 12.

Status indeholder en beskrivelse af det foreløbige arbejde med de to tiltag fra den reviderede plan i form af (1) styrket socialfagligt fokus samt (2) udbredelsen af intensive indsatser. I tillæg til denne status beskrives overordnet de nøgletal, som området har planer om at anvende som indikatorer for, hvordan de to tiltag iværksættes, samt hvordan iværksættelsen har betydning for budgetbalancen på bevilling 12.

Afslutningsvis orienteres om opfølgningen på den reviderede plan i 2025.

Indstilling

Servicedirektøren indstiller:

- Sagen til orientering.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 03-12-2024

Orientering givet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

På udvalgsmøde den 2. oktober 2024 godkendte Økonomi- og Klimaudvalget en revideret plan for budgetbalance på bevilling 12. Det overordnede mål med planen er at bringe budgetbalance på bevillingen i 2025, og fra 2026 gøre det muligt at afdrage på det akkumulerede underskud fra tidligere budgetår.

Den seneste budgetopfølgning for bevilling 12 pr. 30. september 2024 viser et forventet merforbrug på 4,2 mio. kr. i 2024. Dette er en forbedring på ca. 2,7 mio. kr. i forhold til forventningerne for 2024 pr. 30. juni 2024. Med det overførte underskud på 23,6 mio. kr. fra 2023, forventes 2024 at ende med et samlet underskud på 27,8 mio. kr.

Det skal bemærkes, at der med DUT-midlerne blev udmeldt og udmøntet en efterregulering på -1,2 mio. kr. som har påvirket resultatet tilsvarende negativt. Efterreguleringen vedrører refusionen for kommunernes udgifter i 2019-2023 til indsatser efter lov om ungdomskriminalitetsnævnet.

Tabel: Oversigt over budgetopfølgning på bevilling 12 pr. 30. september 2024.

Bevilling 12, beløb i mio. kr.	Korrigeret budget 2024	Prognose 2024 pr. 30/9-2024	Forventet resultat 2024
Udfører	74,8	74,2	0,6

Myndighed	29,3	28,3	1,0
Ydelser	126,6	140,2	-13,6
Fælles adm.	14,7	6,9	7,8
Bevilling 12 i alt ekskl. overførsler	245,4	249,6	-4,2
<i>Overførsel fra 2023</i>			-23,6
Bevilling 12 i alt inkl. overførsler			-27,8

For uddybning henvises til budgetopfølgningen pr. 30. september 2024, som behandles på Børne- og Skoleudvalgets møde den 3. december 2024.

Status på tiltag beskrevet i planen for budgetbalance på bevilling 12

Center for Familie- og Voksenindsatser har med udgangspunkt i planen iværksat to specifikke tiltag, som skal understøtte målet om budgetbalance på bevillingen i 2025, og mulighed for at afdrage på akkumuleret underskud fra 2026.

Tiltag 1: Styrket socialfagligt fokus – i samarbejde mellem rådgiver og udførere i form af:

- Transparent økonomi for indsatser
- Tilpasset visitationsudvalg
- Sagsforberedende arbejde inden visitationsudvalg
- Rådgiveren skal være en del af indsatsen for borger

I det tidlige stadie af arbejdet med tiltag 1 er området undervejs med at udforme et tilpasset format for visitationsprocessen og kvalificere den sagsforberedende proces. Desuden er der tilføjet et særskilt tværgående format for alternativ visitation, hvor der er etableret samarbejde mellem Center for Familie- og Voksenindsatser, Center for Børn og Læring samt Center for Job, Uddannelse, Unge og Digitalisering.

For at følge op på hvordan indsatserne i forbindelse med tiltag 1 løbende iværksættes og har betydning for budgetbalancen, vil området løbende følge op gennem en række delmål og indikatorer relateret til disse mål. Delmål og indikatorer relateret til tiltag 1 fokuserer for nuværende på takst og indholdsbeskrivelse på indsatser, visitationsudvalgets sammensætning, afgørelsespraksis på visitationsudvalgsmøder, gennemsnitlige antal sager pr. rådgiver og opgørelse over sager og sagstyper.

Ovenstående nøgletal er under udvikling og vil blive anvendt til både intern ledelsesinformation og som input til de politiske opfølgningssager i 2025. Formålet er, at nøgletallene skal bidrage med information om, hvordan tiltagene iværksættes, og hvordan tiltagene har indvirkning på budgetbalancen på bevilling 12.

Tiltag 2: Udbredelse af intensive indsatser (kendt fra projektet "MIFU") til flere målgrupper:

De foreslåede 3 målgrupper for intensive forløb er:

- Målgruppe 1: 0-5 anbringelsessager med momentum for indsatsændring
- Målgruppe 2: Styrket familiebehandling – for udvalgte familier
- Målgruppe 3: Mor/barn ophold i lokale plejefamilier

I forhold til tiltag 2 arbejder området på at iværksætte intensive forløb i alle målgrupper. I målgruppe 1 er der således hjemgivet et barn, som er fulgt op med omfangsrige hjemmebaserede indsatser, og der er sket ændring i en ungesag fra institutionsanbringelse til en billigere udslusning. Samtidig er påbegyndt yderligere et forløb, hvor mulighederne undersøges for skift i anbringelsen fra børne- og ungehjem til plejefamilie. Generelt er der fokus på muligheder for

hjemgivelse (herunder til egen bolig) eller mindre indgribende anbringelsestype inden for målgruppen, hvorunder Kommandanthøjens nye socialpsykiatriske botilbud også kan komme i spil fra 1. februar 2025.

I målgruppe 2 er der iværksat en række intensive indsatser bl.a. i regi af kommunens gravid- og småbørnsbehandlerteam, hvor fokus er på at få koblet myndighedsrådgiveren tættere på borgeren og indsatsen, herunder at få koordineret samarbejdet med alle relevante aktører. Det er områdets vurdering, at man med den intensive indsats inden for målgruppe 2 indtil videre har kunne forebygge anbringelse i fire sager.

I relation til målgruppe 3 har området i en enkelt sag placeret mor og barn i en familieanbringelse i plejefamilie fremfor døgninstitution. Det var dog ikke muligt at finde en lokal plejefamilie, hvorfor det blev en plejefamilie udenøs. Området har fokus på at anvende denne indsatstype, når det er muligt, som alternativ til familieanbringelse på institution. Målgruppen er dog afhængig af lokale plejefamilier, som kan varetage denne opgave.

I arbejdet med at følge op på hvordan indsatserne fra tiltag 2 iværksættes og har betydning for budgetbalancen, arbejder området med at definere nøgletal, der kan vise sammenhængene mellem omfang, målgrupper og økonomi.

Opfølgning på den reviderede plan i 2025

Det er forventningen, at Børne- og Skoleudvalget og Økonomi- og Klimaudvalget orienteres om arbejdet med planen for budgetbalance på bevilling 12 i forår, sensommer og ultimo 2025.

De kommende statussager vil indeholde beskrivelser og nøgletal omkring tiltagene i planen i relation til en opdateret forventning til budget 2025.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 9: Ændring af tildelingsmodel i forbindelse med ét samlet skoledistrikt i Rønne

24/22304

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet at oprette ét samlet skoledistrikt i Rønne. Med den nuværende tildelingsmodel vil det nye skoledistrikt medføre, at rønneskolen får halve-ret sit grundbeløb ved at gå fra to til et samlet skoledistrikt. Jævnfør spareforslaget ”BSU 17 Sammenlægning af Rønneskolerne til ét skoledistrikt i Rønne” i budget 2024, skal der kun ske en delvis nedjustering af skolernes grundtildeling efter sammenlægningen. På den baggrund er der behov for at ændre de almene folkeskolars tildelingsmodel. Administrationen anbefaler, at de almene folkeskolars tildelingsmodel udvides med et afdelingsbeløb som delvist erstatter det nuværende grundbeløb. Grundbeløbet og det kommende afdelingsbeløb er en del af skolernes driftsmidler.

I dag modtager hver skole et grundbeløb. Hvis kommunalbestyrelsen følger anbefalingen, vil skolerne fremadrettet modtage et grundbeløb og et afdelingsbeløb pr. afdeling med selvstændig matrikel. Mere konkret vil der ske en reduktion af grundbeløbet og der vil blive indført et nyt afdelingsbeløb. Ændringen vil medføre en reduktion i tildelingen til folkeskolerne i Rønne på 0,5 mio. kr. pr. år, mens de øvrige skoler vil være upåvirkede. Hertil kommer, at de specialiserede skoletilbud ikke er en del af denne tildelingsmodel.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at:

- Kommunalbestyrelsen sender forslag til ændring af tildelingsmodel i Bornholms Regionskommunes skolevæsen i høring i skolebestyrelserne på de bornholmske folkeskoler og til kommentering i CenterMed.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 05-11-2024

Børne- og Skoleudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. juni 2024 at sammenlægge de to skoler i Rønne med udgangspunkt i scenarie C.

Beslutningen om sammenlægningen kræver ændringer i skolestrukturen jævnfør den politiske sag ”Høringssag vedrørende scenarier for skoledistriktssammenlægning i Rønne 2025”. I sagen fremgår en anbefaling til hvordan tildelingsmodellen kan ændres for at kunne rumme en skole med to afdelinger på to matrikler.

Nærværende sag har fokus på ændringen af tildelingsmodellen. En samlet revision af styrelsesvedtægten vil blive politisk fremlagt på et senere tidspunkt.

Administrationen anbefaler, at skolernes tildelingsmodel udvides med et afdelingsbeløb som delvist erstatter det nuværende grundbeløb. Både grundbeløbet og det kommende afdelingsbeløb er en del af skolernes driftsmidler. Denne ændring er også beskrevet i sagen ”Høringssag vedrørende scenarier for skoledistriktssammenlægning i Rønne 2025”. Anbefalingen svarer til den, der blev vedtaget i 2015 i forbindelse med oprettelse af skoledistrikter med flere afdelinger.

Her rummede tildelingen også et grundbeløb og et afdelingsbeløb. Administrationen anbefaler at fastholde øvrige beløb i tildelingsmodellen, herunder tildelingen pr. klasse, pr. elev og pr. elev over 22 reguleret ud fra elevtal på årgangene, som er politisk vedtaget. De specialiserede skoletilbud ikke er en del af denne tildelingsmodel.

Økonomiske konsekvenser

Med den nuværende tildelingsmodel vil to skoler, der sammenlægges til én distriktsskole med to afdelinger ikke længere være berettiget til to grundtildelinger, men kun én grundtildeling. Grundtildelingen er i 2025 på 1.861.002 kr. pr. skole.

Administrationen anbefaler en ændring af modellen for grundtildeling til skolerne, sådan at den fremover indeholder et grundbeløb på 500.000 kr. og et afdelingsbeløb på 1.361.002 kr. i 2025-priser. Det bliver i alt 1.861.002 kr. pr. skole uden for Rønne, hvilket er lig med deres aktuelle grundtildeling.

Forslag	Øvrige almene folkeskoler uden for Rønne	Øvrige		
		Åvangsskolen	Søndermarksskolen	Rønneskolen
Grundtildeling i 2025-priser	500.000 kr.	500.000 kr.	500.000 kr.	500.000 kr.
Afdelingstildeling i 2025-priser	1.361.002 kr.	1.361.002 kr.	1.361.002 kr.	2.722.005 kr.
i alt	1.861.002 kr.	3.722.005 kr.		3.222.005 kr.

Tildeling i øvrigt i 2025 uændret:	
Tildeling pr. klasse:	
0. - 3. klasse	724.317 kr.
4. - 6. klasse	880.704 kr.
7. - 9. klasse	934.204 kr.
Tildeling pr. elev.	
antal elever	7.762 kr.
antal elever over 22	19.169 kr.
elevtildeling to-sprogede	16.979 kr.

Ved ovenstående ændring vil tildelingen til distriktsskolen i Rønne blive nedjusteret med 0,5 mio. kr. Den kommende rønneskole vil således blive tildelt 3.222.005 kr., svarende til ét grundbeløb og to afdelingsbeløb. Det sker i overensstemmelse med spareforslaget, ”BSU 17 Sammenlægning af Rønneskolerne til ét skoledistrikt i Rønne”, om at der kun skulle ske en delvis nedjustering af grundtildelingen efter sammenlægning af de to skoler til et distrikt.

Punkt 10: Forebyggende familieindsatser

24/25177

Politisk sagsgang

Børne- og skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er i forbindelse med budget 2025 afsat 200.000 kr. årligt til ”Styrkelse af PREP-kurser”, således at det samlede budget til PREP bliver 400.000 kr. Dette vurderer Center for Familie- og Voksenindsatser overstiger behov og efterspørgsel og der foreslås derfor en tilpasning i brugen af de afsatte midler.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at:

- midlerne til ”styrkelse af PREP-kurser” fordeles med 100.000 kr. til PREP og 100.000 kr. til forebyggende indsatser for skilsmissefamilier med et højt konfliktniveau.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 03-12-2024

Børne- og Skoleudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Status på PREP med midlerne til ”Styrkelse af PREP-kurser”

Der er med Budget 2025 afsat supplerende 200.000 kr. til afholdelse af PREP-kurser. Dette er en fordobling af det nuværende budget. Med disse ekstra midler vil det være muligt at afholde **6 PREP-kurser om året**, og samtidig tilbyde supplerende individuelle parsamtaler til deltagerne, når dette vurderes hensigtsmæssigt (1-2 par per kursus).

Ud fra det sidste års henvendelser og efterspørgsel, er det imidlertid vurderingen, at 4 årlige kurser (ét pr. kvartal) fint vil kunne dække behovet. Det er derfor Center for Familie- og Voksenindsatser anbefaling, at der afholdes **4 årlige kurser** med tilbud om supplerende individuelle parsamtaler, og at de resterende midler i stedet bruges til andre forebyggende familieindsatser som beskrevet nedenfor.

Øget behov for tilbud til skilsmissefamilier med højt konfliktniveau

Center for Familie- og Voksenindsatser oplever et øget antal børn og unge, som kommer i klemme i skilsmisser med højt konfliktniveau mellem forældrene. I enkelte tilfælde udvikler det sig så voldsomt, at en anbringelse kan være en konsekvens, hvor forældrene ellers har udvist tilstrækkelige forældrekompetencer. Center for Familie- og Voksenindsatser ønsker med en målrettet indsats at forebygge, at sager udvikler sig i den retning. Det er derfor Center for Familie- og Voksenindsatser anbefaling, at en del af de afsatte midler bruges i forhold til børnefamilier, som er blevet ramt af en

skilsmisse, og hvor denne skilsmisse er ved at udvikle sig så konfliktfyldt, at det potentielt er til skade for børnenes trivsel og udvikling.

Nyt koncept

Non-profit NGO'en Center for Familieudvikling, som står bag PREP, har udviklet et nyt koncept målrettet konfliktfyldte skilsmisser:

- [Redskaber til det terapeutiske arbejde med skilte forældre \(familieudvikling.dk\)](http://familieudvikling.dk)

I det nye koncept er det frontmedarbejdere som møder børnene og forældrene i dagligdagen (dagtilbud, skole, sundhedspleje, PPR, familiekontakten m.m.) som hjælper forældrene ind i de forebyggende tilbud.

CFV anbefaler, at BRK tilbyder dette forløb til familier, hvor børnene er kommet i klemme i meget konfliktfyldte skilsmisser, for de resterende midler ved alene at afholde 4 årlige PREP-kurser.

Det forventes, at Center for Familie- og Voksenindsatser kan tilbyde dette til ca. 15 familier om året, hvis nedenstående fordeling af midlerne godkendes.

Forslag til fordeling af midlerne til ”Styrkelse af PREP-kurser”

Center for Familie- og Voksenindsatser foreslår på baggrund af ovenstående, at de 200.000 kr. til ”styrkelse af PREP-kurser” fordeles med 100.000 kr. til styrkelse af PREP-midler, således af det samlede budget til PREP-kurser bliver ca. 300.000 kr.

Center for Familie- og Voksenindsatser foreslår, at de resterende 100.000 kr. bruges til det forebyggende tilbud til skilsmisseg familier med et højt konfliktniveau.

Indsats	Nuværende budget beslutning	Ønske til ny fordeling
PREP-kurser	200.000 kr.	200.000 kr.
Styrkelse af PREP-	200.000 kr.	100.000 kr.
Tilbud til skilsmisseg familier med højt konfliktniveau	0 kr.	100.000 kr.
Samlet	400.000 kr.	400.000 kr.

Center for Familie- og Voksenindsatser kan uddanne medarbejderne i højkonflikt skilsmisser i maj 2025, hvor uddannelsen udbydes næste gang, hvilket betyder at det første tilbud vil starte op fra sommeren 2025. Centeret vil stadig kunne afholde 4 PREP-kurser i 2025.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser i forhold til kommunens budget, men indeholder alene en omfordeling af allerede bevilligede midler.

Punkt 11: Ny procedure for beregning af gebyrsatser på folkeoplysningsområdet

24/7149

Politisk sagsgang

Folkeoplysningsudvalget indstiller.

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller.

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Før sommerferien blev kommunalbestyrelsen orienteret om, at gebyrordningen for folkeoplysende foreninger ikke blev administreret korrekt. Ordningen blev sat på pause og administrationen tog initiativ til at ændre gebyrordningen, så den igen blev administreret efter reglerne. Administrationen forelægger nu et oplæg til en ændret procedure for gebyrordningen til politisk godkendelse sammen med gebyrsatserne for 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) oplægget til ny procedure for beregning af gebyrsatser på folkeoplysningsområdet godkendes.
- b) gebyrsatserne for 2025 jf. tabel 2 godkendes.

Beslutning Folkeoplysningsudvalget den 13-11-2024

Folkeoplysningsudvalget anbefaler punkt a og punkt b.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 05-12-2024

Ad a) Anbefales.

Ad b) Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

René Danielsson afventer sin stillingtagen.

Sagsfremstilling

Den 27. juni 2024 blev kommunalbestyrelsen orienteret om, at kommunens gebyrordning på folkeoplysningsområdet blev administreret forkert. Gebyrordningen har hjemmel i Folkeoplysningsloven og giver en kommune mulighed for at stille kommunens folkeoplysende foreninger mere lige, hvad angår foreningernes udgifter til lokaler.

I foråret konstaterede administrationen imidlertid, at gældende praksis ikke stemte overens med folkeoplysningslovens bestemmelser. Derfor blev ordningen sat på pause, mens administrationen igangsatte et arbejde, der skulle føre til en revideret gebyrordning, som overholdte gældende regler.

Dette arbejde er nu afsluttet og har resulteret i et oplæg til en ny procedure for, hvordan gebyrsatserne for brug af anviste lokaler skal beregnes fremadrettet. Oplægget forelægges til politisk godkendelse. På grundlag af den nye procedure har administrationen udarbejdet gebyrsatser for 2025, som også forelægges til politisk godkendelse.

Gebyrordningen skal minimere ulighed mellem folkeoplysende foreninger

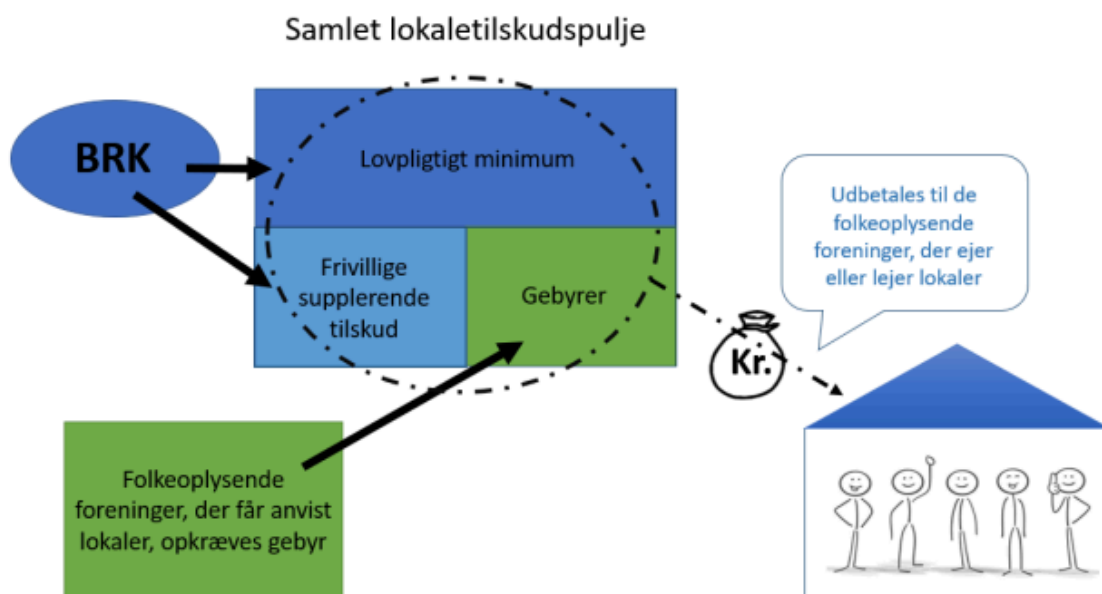
Ifølge Folkeoplysningsloven er kommunen forpligtet til at stille offentlige lokaler til rådighed for folkeoplysende foreninger eller give foreningerne lokaletilskud til egne eller lejede lokaler. Som tidligere nævnt er der dog en økonomisk ulighed mellem de folkeoplysende foreninger, som får anvist lokaler og de foreninger, der ejer/lejer lokaler til deres aktiviteter.

Det hænger sammen med, at de foreninger som får anvist lokaler, ikke har faste lokaleudgifter. Det har de foreninger, som enten ejer eller lejer lokaler til gengæld. Disse foreninger kan søge om tilskud fra kommunens lokaletilskudspulje til at få dækket en andel af deres udgifter til lokaler.

Med hjemmel i Folkeoplysningslovens § 22 stk. 4, har kommunen indført gebyrordningen for at minimere den økonomiske ulighed.

I praksis går gebyrordningen ud på, at kommunen opkræver de foreninger, der får anvist lokaler, et fast gebyr pr. aktivitetstime. Gebyret er en indtægt, som indgår i kommunens samlede lokaletilskudspulje. Gebyrordningen øger derfor det samlede tilskud, der årligt fordeles til de foreninger, der ejer eller lejer lokaler.

Som det fremgår af figur 1 nedenfor, består den samlede lokaletilskudspulje af tre dele. Kommunen bidrager med det lovpligtige minimum (blå kasse) samt de frivillige supplerende tilskud (lyseblå kasse). De folkeoplysende foreninger, der får anvist lokaler, opkræves gebyrer som indgår i den samlede lokaletilskudspulje (grøn kasse). Den samlede lokaletilskudspulje fordeles og udbetales til de folkeoplysende foreninger, som ejer eller lejer lokaler (sort stiplede pil). Gebyrerne, den grønne kasse, må ikke være større end de frivillige supplerende lokaletilskud, den lyseblå kasse.

Der opkræves gebyr for folkeoplysende foreningers brug af følgende lokaler: Rønne svømmehal, Gudhjem svømmehal, Hasle hallen, Rønne idrætshal og træningshal, Klemensker hallen, Nexø hallen, Svanekehallen, DGI-hallen, Poulsker

hallen, Østermarie hallen, Nyvest Centeret, Åkirkeby Hallerne, Bornholms Idræts- og Kulturcenter, Søndermarkshallen, gymnastiksalen på Søndermark samt svømmesalen på Søndermarksskolen.

Der opkræves forskellige gebyrer alt efter, hvilket type lokale, foreningerne benytter.

De opkrævede gebyr må ikke overskride gebyrindtægtsloftet

Kommunen må opkræve gebyrer, hvis kommunen yder frivillige supplerende tilskud. De frivillige supplerende tilskud er det beløb, som kommunen udbetaler i lokalestilskud - udover det, kommunen er forpligtet til via folkeoplysningsloven. **Det lovpligtige minimum** afhænger af foreningernes budgetter og kan derfor ændre sig fra år til år.

Gebyret må ikke overstige beløbet, som kommunen yder i frivillige supplerende tilskud. Det betyder f.eks., at hvis kommunen i 2024 udbetaler 500.000 kr. i frivillige supplerende tilskud, må der maksimalt opkræves gebyrer for i alt 500.000 kr. i samme år.

Denne beløbsgrænse kaldes **gebyrindtægtsloftet**. Gebyrindtægtsloftet afhænger af årets lovpligtige minimum og kan derfor også variere fra år til år. Variationen medfører, at der er behov for årligt at vurdere om der er risiko for, at gebyrindtægterne overskrider gebyrindtægtsloftet. Gebyrindtægten må heller ikke overstige de driftsomkostninger, som kommunen har ved drift af de anviste lokaler.

Gebyrindtægten afhænger af, hvor mange aktivitetstimer, der afvikles i de omfattede lokaler, og hvor højt et gebyr kommunen opkræver pr. aktivitetstime (**gebyrsatserne**). Det betyder, at gebyrindtægten kan reguleres ved at ændre på gebyrsatserne. Sænkes gebyrsatserne, nedreguleres gebyrindtægten og omvendt øges gebyrsatserne, stiger gebyrindtægten.

I dag bliver gebyrsatsen fastsat i forbindelse med godkendelsen af kommunens budget og fremskrives årligt efter gældende fremskrivningsprocent. For at sikre, at gebyrindtægtsloftet ikke overskrides, lægger administrationen nu op til en ny måde at beregne og fastsætte gebyrsatserne på.

Oplæg til ny procedure for beregning af gebyrsatser

Administrationen foreslår, at gebyrsatserne fremadrettet vurderes ud fra gebyrindtægtsloftet for det kommende år, sammenholdt med aktivitetstimerne i det senest afsluttede år. For at vurdere om gebyrsatserne skal reguleres, tages der udgangspunkt i en **forventet gebyrindtægt**. Den forventede gebyrindtægt beregnes ved at gange sidste års afviklede aktivitetstimer med de på tidspunktet for beregning, gældende gebyrsatser.

- Hvis den forventede gebyrindtægt overstiger gebyrindtægtsloftet, skal gebyrsatserne nedreguleres.
- Hvis den forventede gebyrindtægt stemmer overens med gebyrindtægtsloftet reguleres gebyrsatserne ikke.
- Hvis den forventede gebyrindtægt ligger langt under gebyrindtægtsloftet, opreguleres gebyrsatserne.

Denne procedure muliggør en kvalificeret regulering af gebyrsatserne og vil sikre de årlige udsving mellem de forventede gebyrindtægter og de faktiske gebyrindtægter indarbejdes. Det betyder, der over en årrække i gennemsnit ikke opkræves mere end det tilladte.

Proceduren omfatter også en årlig vurdering af, at de enkelte gebyrsatser ikke overskrider kommunens driftsudgifter til lokalerne, som er omfattet af gebyrordningen.

Hvordan udregnes gebyrsatserne efter den nye procedure

Beregningen af den forventede gebyrindtægt i 2025 bruges nu som eksempel på, hvordan den nye procedure udfoldes i praksis.

Af tabel 1 fremgår den forventede gebyrindtægt i 2025 fordelt på de forskellige lokaler, som er omfattet af gebyrordningen. Beløbene er beregnet på baggrund af de afviklede aktivitetstimer i 2023 (senest regnskabsår) og de fremskrevne gebyrsatser for 2025. På baggrund af denne beregning forventes en samlet gebyrindtægt på 1,2 mio. kr.

Gebyrindtægtsloftet for 2025 er beregnet til 835.326 kr. Beregningen er baseret på, at det lovmæssige minimum til lokalstilskud er 1.735.286 kr., og at det kommunalt afsatte budget er 2.570.612 kr. Differencen, som udgør 835.326 kr., er

det beløb, som kommunen yder i frivillige supplerende tilskud og er dermed lig med gebyrindtægtsloftet.

Det betyder, at de forventede gebyrindtægter for 2025 vil overstige gebyrindtægtsloftet, hvis gebyrsatserne ikke nedreguleres.

Tabel 1. Oversigt over den forventede gebyrindtægt for 2025 efter nuværende procedure

	Aktivitetstimer 2023	Gebyrsats 2025 i kr.	Forventet gebyrindtægt i 2025 i kr.
Svømmehaller	1.620	191,28	309.874
Hal over 800 m2	15.530	45,47	706.149
Hal under 800 m2	5.122,35	34,17	175.031
Gymnastiksal Søndermarkskolen	180	22,90	4.122
Svømmesal Søndermarkskolen	210,50	45,47	9.571
Forventet gebyrindtægt			1.204.747
Gebyrindtægtsloft			835.326

For at den forventede gebyrindtægt kommer ned under loftet, nedreguleres gebyrsatserne for 2025 med 31,7%. Nedreguleringen medfører en reduceret forventet gebyrindtægt, der ligger 1,5 % under gebyrindtægtsloftet.

Hvis de faktiske gebyrindtægter i et regnskabsår, imidlertid overskrider indtægtsloftet markant (mere end 1-2 %), vil reguleringen være tilsvarende større året efter.

Gebyrsats for 2025

På baggrund af ovenstående procedure har administrationen beregnet gebyrsatserne for 2025. Beregningen omfatter en forventet gebyrindtægt på 822.908 kr. hvilket ligger 12.418 kr. eller 1,5% under gebyrindtægtsloftet på 835.326 kr.

Gebyrsatserne for 2025 i tabel 2 indstilles til politisk godkendelse

Tabel 2. Oversigt over gebyrsatser og forventede gebyrindtægter for 2025

	Aktivitetstimer 2023	Gebyrsats 2025 i kr.	Forventet gebyrindtægt i 2025 i kr.
Svømmehaller	1.620	130,64	211.637
Hal over 800 m2	15.530	31,06	482.362
Hal under 800 m2	5.122,35	23,34	117.556
Gymnastiksal Søndermarkskolen	180	15,64	2.815
Svømmesal Søndermarkskolen	210,50	31,06	6.538

Forventet gebyrindtægt	822.908
Gebyrindtægtsloft	835.326
Buffer (1,5%)	12.418

Konsekvenser ved godkendelse af ny procedure for beregning af gebyrsatser

Administrationens oplæg til en ny procedure for beregning af gebyrsatser forudsætter, at den gældende kompetencefordelingsplan for folkeoplysningsområdet, bliver ændret.

Ifølge den gældende kompetenceplan er det kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at beslutte gebyrsatserne for området. For at opnå en mere agil sagsgang lægger administrationen op til, at beslutningskompetencen vedr. Folkeoplysningslovens §22, stk. 5. delegeres til administrationen.

§22 stk. 5: Kommunalbestyrelsen fastsætter gebyrets størrelse, jf. stk. 4. Det samlede opkrævede beløb fra hvert område, jf. stk. 4, må ikke overstige den samlede udgift til de frivillige supplerende lokaletilskud på hvert område i kommunen, og det må ikke overstige udgiften ved kommunalbestyrelsens drift af de anviste lokaler.

Det betyder, at hvis kommunalbestyrelsen godkender den nye procedure, godkender kommunalbestyrelsen også ændringen af kompetencefordelingsplanen, som beskrevet ovenover. En revideret kompetencefordelingsplan er bilagt.

Den nye procedure medfører også, at gebyrsatserne fremover ikke vil fremgå af takstbilaget, som bilægges budgetmaterialet til henholdsvis 1. og 2. behandlingen af det kommende års budget.

Aftenskoler trækkes ud af gebyrordningen

Folkeoplysningsloven foreskriver, at der må opkræves gebyrer for et område, hhv. de frivillige folkeoplysende foreninger og den folkeoplysende voksenundervisning (aftenskoler), hvis der inden for det pågældende område, udbetales frivillige supplerende tilskud. Det gør der for nuværende ikke til aftenskolerne.

Kommunalbestyrelsen orienteres derfor om, at aftenskolerne fremover ikke opkræves gebyrer. Det kan oplyses, at kommunen samlet set opkrævede aftenskolerne ca. 9.000 kr. i 2023. Hvis kommunen på et senere tidspunkt beslutter at udbetale frivillige supplerende tilskud til aftenskolerne, anbefaler administrationen, at gebyropkrævning for området genindføres, jf. ligebehandlingsprincippet.

Økonomiske konsekvenser

Administrationen gør opmærksom på, at sagen ikke har økonomiske konsekvenser for kommunen. De opkrævede gebyrindtægter udbetales via lokaletilskudspuljen og indgår derved ikke i kommunens faktiske indtægter. Det påvirker således ikke kommunens økonomi, at gebyrindtægten sænkes.

At gebyrindtægten sænkes betyder dog, at lokaletilskudspuljen mindskes. Derved modtager de folkeoplysende foreninger, som søger lokaletilskud ved kommunen, mindre i tilskud samlet set.

Bilag

Tilpasset kompetencefordelingsplan på folkeoplysningsområdet

Orientering om ændring af gebyrordning på folkeoplysningsområdet

Punkt 12: Tilpasning af anlægsbudget vedr. Fremtidens Ældrepleje som følge af anlægsstop

24/3627

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 30. maj 2024, i forbindelse med udmøntningen af anlægsstoppet, at anlægsprojektet Fremtidens Ældrepleje reduceres til ombygning af Solstien og ombygning af Plejecenter Lunden, med henblik på frigørelse af bygningen i Lille Madsegade i Rønne til Ungehuset.

Det var forventet, at der kunne forelægges en sag, hvor der var beregnet yderligere på det nye projekt. Der er ikke beregnet yderligere, og beløbene fra sagen i maj vurderes at stadig at være bedste bud på udgifterne til det reducerede anlægsprojekt.

Der er samlet budgetlagt med 23,31 mio. kr. i 2024 til det oprindelige projekt. Restbudgettet udgør 23,27 mio. kr., hvoraf 20,31 mio. kr. i denne sag indstilles tilført kassebeholdningen. Restbudgettet udgør herefter 2,96 mio. kr., hvoraf 2,84 mio. kr. er øremærket til ombygningerne på Solstien og Lunden i 2025, og 0,13 mio. kr. overføres fra anlæg til drift i 2024 til dækning af merudgiften til leje af bygninger på Kirkepladsen i Allinge.

Det skal bemærkes at, rådighedsbeløbene i anlægspuljen fra 2025 og frem blev tilpasset det nye reducerede projekt i forbindelse med budgetlægningen for 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) rådighedsbeløbet i 2024 i anlægspuljen til ældreområdet reduceres med i alt 18.661.000 kr., idet 126.000 kr. overføres til driftsbevilling 55 Ejendomme og service til dækning af merudgift til husleje på Kirkepladsen i Allinge i 2024 og 18.535.000 kr. tilføres kassebeholdningen. Det resterende rådighedsbeløb i anlægspuljen i 2024 udgør herefter 2.839.000 kr., og
- b) anlægsbevilling og rådighedsbeløb i 2024 til projektet vedr. rådgivning og projektering af ældreprojektet reduceres med 1.774.206 kr., som tilføres kassebeholdningen, hvorefter projektet afsluttes.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 02-12-2024

- a) Anbefales.
- b) Anbefales.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i juni 2023, at igangsætte en større organisationsændring på ældreområdet, og afsatte i den forbindelse en anlægspulje på 23,5 mio. kr. i 2023 til "Samling i 6 distrikter". Der blev afsat yderligere midler i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024, således at der var afsat i alt 56,6 mio. kr. til projektet "Fremtidens Ældrepleje" i årene 2023 til 2027.

Planen var, at etablere 6 plejedistrikter, som skulle organiseres med et plejecenter, et eller flere hjemmeplejeteams og sygeplejen mv. Der blev på den baggrund givet en anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i juni 2023 til rådgivervedelser/projektering finansieret af anlægspuljen.

I forbindelse med udmøntning af anlægsstoppet godkendte kommunalbestyrelsen den 30. maj 2024 en ny plan for projektet. Projektet blev reduceret til at omfatte ombygning af Plejecenter Klippebo, Solstien og ombygning af Plejecenter Lunden med henblik på at frigøre bygningen i Lille Madsegade i Rønne til Ungehuset.

Beslutningen om reduktionen i anlægsprojektet nedjusterede den samlede økonomi med i alt 41,3 mio. kr.

Det var forventet, at der kunne forelægges en sag i 2024, hvor der var beregnet yderligere på det nye projekt. Der er ikke beregnet yderligere, og beløbene fra sagen i maj vurderes stadig at være bedste bud på udgifterne til det reducerede anlægsprojekt.

Ud af det samlede restbudget til det oprindelige projekt på 23,27 mio. kr. i 2024 forventes der, som en del af den nye plan, overført 2,84 mio. kr. fra puljen til 2025 til brug for ombygningerne på Solstien og Lunden. Der er derudover nu afsat 11,64 mio. kr. til formålet i puljen i 2025, idet budgetterne blev tilpasset det reducerede projekt i forbindelse med budgetlægningen for 2025. Der er samlet afsat 14,48 mio. kr. til ombygningerne, jf. tabel 2 i økonomiafsnittet.

Der skal tillige overføres 0,13 mio. kr. fra anlægspuljen til driftsbudgettet i 2024 til dækning af merudgiften til leje af bygninger på Kirkepladsen i Allinge.

Det indstilles derfor, at restbudgettet på i alt 20,31 mio. kr. tilgår kassebeholdningen.

Økonomiske konsekvenser

Der er samlet budgetlagt med 23.304.606 kr. til det oprindelige anlægsprojekt i 2024, fordelt med 21.500.000 kr. i anlægspuljen og med 1.804.606 kr. til rådgivningsprojektet.

Ud af det samlede restbudget på 23.274.206 kr. forventes det at 2.839.000 kr. skal overføres fra 2024 til 2025 som led i finansieringen af det reducerede projekt.

Det er i sagsfremstillingen af 30. maj 2024 forudsat, at lejemålet på Kirkepladsen i Allinge skal løbe indtil udgangen af 2025, hvor medarbejderne flyttes til Solstien. Derfor blev driftsbudgettet til husleje i 2025 forhøjet i forbindelse med budgetlægningen for 2025 via en teknisk korrektion.

Driftsbevilling 55 Ejendomme og service skal tilsvarende tilføres midler i 2024 til dækning af merudgiften på 126.000 kr. til husleje i de sidste tre måneder af 2024.

Det indstilles derfor også, at der overføres 126.000 kr. fra anlægspuljen til drift til dækning af merudgiften til leje af bygningen på Kirkepladsen i 2024, og at anlægspuljen i 2024 derudover reduceres med 18.535.000 kr., idet beløbet tilføres kassebeholdningen. Det resterende rådighedsbeløb i anlægspuljen i 2024 til de to ombygninger udgør herefter 2.839.000 kr.

Det indstilles derudover, at restbudgettet på rådgivningsprojektet på 1.774.206 kr. tilgår kassebeholdningen. Anlægsbevillingen reduceres med et tilsvarende beløb, hvorefter projektet afsluttes.

Samlet tilføres kassebeholdningen således 20.309.206 kr., jf. tabel 1.

Tabel 1

Beløb i hele kroner	Korrigeret budget 2024	Forbrug regnskab 2024	Restkorrigeret budget 2024	Overføres til drift 2024, husleje Kirkepladsen	Overføres til anlægspuljen i 2025	Tilføres kassebeholdningen
Anlægspulje ældreomr., samling	21.500.000	0	21.500.000	126.000	2.839.000	18.535.000
Rådgivningsprojekt	1.804.606	30.400	1.774.206			1.774.206
I alt	23.304.606	30.400	23.274.206	126.000	2.839.000	20.309.206

Det skal bemærkes at, rådighedsbeløbene i anlægspuljen fra 2025 og frem blev tilpasset det nye reducerede projekt i forbindelse med budgetlægningen for 2025 via en teknisk korrektion.

Ombygninger

Der er herefter afsat nedenstående rådighedsbeløb i anlægspuljen øremærket til ombygning af Solstien og Plejecenter Lunden.

Tabel 2

Beløb i hele kroner	2024	2025	I alt
Solstien	2.050.000	8.405.000	10.455.000
Plejecenter Lunden	789.000	3.235.900	4.024.900
I alt	2.839.000	11.640.900	14.479.900

Der er derudover afsat et rådighedsbeløb på 4.000.000 kr. i 2024 til ombygning af ejendommen i Lille Madsegade i Rønne til Ungehuset.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift har endnu ikke søgt om anlægsbevillinger til projekterne.

Punkt 13: BAT Rutekøreplaner pr. 1. april 2025

24/24057

Politisk sagsgang

Natur, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Som følge af underskud hos BAT i 2023/2024 samt en fortsat ubalance i BATs budget og den deraf vedtagne genopretningsplan fremsættes i denne sag forslag til ny køreplan pr. 1. april 2025 til godkendelse.

Med Kommunalbestyrelsens godkendelse af genopretningsplanen for 2025-2028, er der både besluttet konkrete rutebesparelser på ruterne 7, 8, 11 og 23 og en større besparelse på rutenettet, der indarbejdes med den nye køreplan.

Besparelserne vil give serviceforringelser på rutenettet på hele Bornholm, idet der er tale om en yderligere besparelse på 3 mio. kr. i 2025, hvilket svarer til ca. 13.300 køretimer pr. år (10% reduktion). Sammen med videreførelsen af de i 2024 besluttede og iværksatte besparelser på 2,2 mio. kr. giver det en samlet reduktion på 8-10 fuldtidsansatte chauffører i 2025 og en samlet årlig besparelse på 5,2 mio. kr.

De indlagte besparelser er baseret på, i så udstrakt grad som muligt, at bibeholde kørslen på det ordinære rutenet for de faste brugere og med forbindelse til skolebusrutenettet, forbindelse til færge og fly samt for turister i sommerperioden, som det kendes fra den nuværende køreplan. For ændringerne er der generelt tale om, at der på regionalruterne går fra 7 helårsruter til 4 helårsruter fra kl. 17 på alle dage. Der vil fortsat være dækning på stort set hele øen.

BATs mulighed for at finde besparelser er i vid udstrækning begrænset til besparelser på rutenettet. Reduktionerne er lagt, hvor det vil have mindst konsekvens for den kollektive busstrafik på Bornholm.

Hvis den reviderede køreplan med de indlagte besparelser ikke vedtages (og der dermed fortsættes med den nuværende køreplan) vil det ikke være muligt at genoprette balance i budgettet og afdrage på underskuddet og dermed vil der være behov for en kassefinansieret tillægsbevilling i 2025 samt korrigerende af budgettet for 2026 og frem, for at BAT kan overholde budgettet.

BAT afventer stadigvæk Ekspertudvalgets endelige rapport om kollektiv mobilitet i hele Danmark, derfor er der ikke i denne sag initiativer og forslag til beslutning på dette område. Forventningen er, at Ekspertudvalget offentliggør en endelig rapport i Q1 2025. Herefter vil BAT tage initiativ til et temamøde på Bornholm i samarbejde med BRK og politikkerne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Køreplan pr. 1. april 2025 godkendes

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Udvalgsmedlemmerne afventer deres stillingtagen.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Morten Riis og Mikael Benzon stillede følgende ændringsforslag:

”- BAT udarbejder en ny køreplan mhp. ikrafttræden senest 1. august 2025, der indebærer en driftsreduktion, svarende til ca. 13.300 køreplanstimer; sikrer korrespondance mellem bus ankomster til og afgang fra Rønne havn og helårsfærggeankomster og -afgange, reducerer overlappende ruter, prioriterer korrespondance mellem ruter ude i nettet fx i Østermarie og Aakirkeby, og i videst muligt omfang er gensidigt afstemt med Bornholms uddannelsesinstitutioner.

- BAT fortsætter drift jf. gældende køreplan frem til den nye køreplans ikrafttræden.

- BAT tildeles en tillægsbevilling svarende til den besparelse, som den foreslåede nye køreplan skulle have givet i perioden 1. april 2025 og frem til den nye køreplans ikrafttræden, dvs. max. 4 x 333.333 kr., altså max. 1.333.332 kr. finansieret som en tillægsbevilling.”

For ændringsforslaget stemte Morten Riis og Mikael Benzon.

Imod stemte René Danielsson, Linda Kofoed Persson og Kirstine van Sabben.

Ændringsforslaget er faldet.

For kommunaldirektørens indstilling stemte René Danielsson, Linda Kofoed Persson og Kirstine van Sabben.

Imod stemte Morten Riis og Mikael Benzon.

Kommunaldirektørens indstilling anbefales.

Enhedslisten kan ikke medvirke, da de ser et stort forbedringspotentiale i den foreslåede busplan.

Sagsfremstilling

Nedenfor fremlægges forslag til besparelser i en samlet ruteplanløsning, der er integreret i en sammenhæng med peakhours, skoler, Campus, færger, fly og tilgængelighed på hele Bornholm.

Forslaget til en ny ruteplan er valgt ud fra hensyn til at lave færrest mulige ændringer i det ordinære rutenet af hensyn til faste brugere, at have sammenhæng med skolebuskørslen og for at bibeholde et stabilt offentligt bustrafiknetværk på Bornholm ift. forbindelser til færger og fly. I den ny ruteplan er der også, hvor det har været muligt, medtaget forbedringer/ løsningsforslag, som er blevet indrapporteret ifm. workshop og forslag fra brugerne af BAT busser på Bornholm.

Minuttallene i ruteplanerne er vigtige i forhold til at lægge vagtplaner, overholde pausetider og få sammenhænge mellem de enkelte ruter og vagter og for at kunne tilpasse ruter og omgangstider til færgetider, ringetider mv. Ændring i enkelte ruter/afgange vil derfor afføde ændringer i den samlede ruteplan.

For at BAT kan eksekvere en så omfattende besparelse, er det vigtigt, at de politiske udvalg og kommunalbestyrelsen er opmærksomme på processen for ændringer af køreplaner og at der er tale om en kraftig reduktion af ansatte chauffører i BAT, som også skal kunne håndteres efter en endelig politisk beslutning. Som udgangspunkt tager det normalt 5 måneder for at få udarbejdet og kvalitetssikre køreplaner, vagtplaner og ændringer/indrapportering til Rejseplanen herunder trykning og opsætning af diverse skiltning af køreplaner på stoppesteder. BAT bruger typisk 2 måneder til at få udarbejdet køreplaner, kvalitetssikre sammenhæng i infrastrukturen og udarbejdelse af den politiske dagsorden. Fra det tidspunkt hvor kommunalbestyrelsen har godkendt en ny køreplan skal BAT bruge 3 mdr. på at klargøre, informere og implementere ændringerne i driften herunder reduktion af bemanning.

Hvis forslaget ikke godkendes som en samlet revideret køreplan med ovenstående sammenhænge samt med afprøvet sammenhæng til vagtplaner vil det betyde at hele ruteplanen skal udvikles på ny, hvilket vil rykke processen 2-3 måneder. Hvis køreplanen pr. 1. april 2025 ikke vedtages som samlet ny køreplan, vil der tidligst kunne fremlægges en ny køreplan til ikrafttræden den 1. oktober 2025 med følgende færre besparelser i 2025.

Forslag til besparelser og ændringer på et samlet BAT-rutenet

I arbejdet med den reviderede køreplan har der fortsat været en række fokuspunkter:

- Genkendelighed i det eksisterende rutenet
- Skoler; skoleruter og ringetider.
Her er der i arbejdet med køreplanen sikret, at ruterne dækker skolerne og ringetiderne og der er sammenhæng til skoleruterne.
- Betjening af lufthavn, færgehavn
Der er i den reviderede plan medtaget en dækning af færgeankomsten kl. 23.50, som tidligere er sparet væk.
- Betjening af campus og hospitalet
- Sammenhæng i det samlede rutenet for BAT, herunder en effektiv vagtplanlægning under hensyn til overenskomst og økonomi.

Revideret køreplan

- Køreplanen er baseret på de i dag kendte ruter, der betjener færge, fly, campus, skoler og forbindelser mellem byerne og en dækning af øen generelt.
- Ruterne/rutenumrene i den reviderede køreplan er ændret således at rutesammenhængene bliver mere tydelige.
- Der køres med ruterne 1a, 3a, 4a og 6a i de tidlige morgentimer samt fra kl. 17 til 22.
I tidsrummet kl. 6 til 16 køres med ruterne 1 – 8 samt 10, dog kører rute 7/8 alene i sommerperioden.

Forbedringer og bedre rutedækning

Der er indarbejdet en række specifikke ændringer ud fra brugernes ønsker/tilbagemeldinger, herunder en omlægning af rute 22 til at dække stoppestedet på Zahrtmannsvej v. Slottet og stoppestedet Søndre Alle v. Kastellet/Kirkegården. Efter nedlæggelse af rute 23 modtog BAT en klage/borgerhenvendelse om manglende betjening af stoppestedet og dette imødekommes ved ændring af rute 22 i den nye køreplan. Derudover dækkes nu også industriområde og bibliotek.

I arbejdet med den reviderede køreplan er der, jf. genopretningsplanen, indarbejdet reduktioner til opfyldelse af det samlede besparelsesmål:

- Besparelserne følger af, at der køres færre ruter og færre omgange på de enkelte ruter, således at der i tidsrummet 17-22 køres hver anden time.
Der vil være afgang hver time, men i skiftende retninger.
Rute 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 10 erstattes af ruterne 1a, 3a, 4a og 6a, i ovennævnte tidsrum.

For beskrivelse af de enkelte ruter/ændringer se bilag ”Bilag 1 Rutebeskrivelser til ny køreplan 01.04.25”.

BAT's Brugerråd er den 19. november 2024 blevet forelagt og gennemgået oplægget til ny køreplan. Udover de indskrevne kommentarer ud for hver rute i yderste højre kolonne i bilag 1, havde Brugerrådet også følgende generelle bemærkninger til køreplanen:

- Generelt ønskes en kommunikation til brugerne om brug af vinkezonier og en ensartethed i navngivning i køreplanerne og de køreplaner som bliver vist på stoppestederne.
- Skolerne udtrykker en bekymring i forhold til transport til diverse arrangementer i skoletiden i off-peak perioder, hvor der er reduceret i busafgangene. En løsning kunne være at der er særlig opmærksomhed på, at der kommunikeres mellem skoler og arrangører i forhold til planlægning af arrangementer i fremtiden.
- Skolerne udtrykker en opmærksomhed omkring, at køreplansændringer ikke sker midt i et skoleår. Det optimale er, at køreplansændringer sker med virkning fra august.
- Brugerrådet udtrykker en generel tilfredshed med den nye køreplan indenfor de rammer, der er sat økonomisk og at der stadigvæk er en generel genkendelighed i køreplanerne. Brugerrådet giver udtryk for, at opgaven er løst godt af BAT. Samtidig udtrykker Brugerrådet tilfredshed med, at BAT har fået implementeret flere af de ønsker, som blev fremsat på workshop om fremtidens kollektive transport den 29. maj 2024.

Økonomiske konsekvenser

Med genopretningsplanen, der blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 19. september 2024 blev det besluttet, at BAT over en periode fra 2025-2028 skulle gennemføre en række tiltag til at bringe balance i budgettet samt afdrage på det samlede underskud fra 2023-2024.

Med den fremlagte reviderede køreplan videreføres/gennemføres nedenstående tiltag fra den økonomiske genopretningsplan:

I den fremlagte reviderede køreplan indgår følgende besparelser (beløbet er netto-årseffekten i 2024-priser), beløb i 1.000 kr.

Forslag nr.	Beskrivelse	beløb
NMPU-57-01	Reduktion af rute 7 til perioden til sommerperioden (ca. 3 måneder)	400
NMPU-57-02	Reduktion af rute 8 til perioden til sommerperioden (ca. 3 måneder)	400
NMPU-57-03	Nedlæggelse af rute 11 (er nedlagt fra september 2024)	127
NMPU-57-04	Nedlæggelse af bybus 23 lørdag, omlægning af bybusrute 22 (er ændret fra september 2024)	209
NMPU-57-05	Nedlæggelse af bybus 23 mandag-fredag, omlægning af bybusrute 22 (er ændret fra september 2024)	890
NMPU-57-06	Effektivisering af drift som følge af vedtagne besparelser og generelle tiltag til forbedring af vagtsammensætning/medarbejdertrivsel mv.	200
NMPU-57-08	Effektivisering af busrutenet, øvrige ruteomlægninger, som beskrevet i sagsfremstillingen	3.000
I alt		5.229

Da køreplansændringerne alene træder i kraft fra 1. april 2025, vil der ikke være fuld effekt af tiltagene under forslag NMPU-57-08 i 2025, ligesom der må forventes en mindre effekt i 2025 som følge af opsigelsesvarsler, indkøringsperiode og endelig tilpasning af driften til de nye køreplaner. Samlet forventes det at besparelsen bliver en mio. kr. mindre i 2025.

Der er i genopretningsplanen også indlagt en besparelse som følge af mere effektiv drift. Der er allerede i 2024 arbejdet med nedbringelse af sygefravær samt andre tiltag til at opnå dette. Status på dette indgår i budgetopfølgningerne for BAT.

BAT er dog fortsat udfordret på materiel og dermed på at kunne hente de tidligere indlagte besparelser i driften.

Der er i BATs budget indlagt besparelser som følge af overgang til elbusser og der er derfor i ovenstående ikke indregnet en yderligere brændstofbesparelse. I budgetopfølgningerne vil der dog løbende blive fuldt op på de driftsmæssige udgifter og udviklingen i disse herunder gevinster fra den reviderede køreplan.

Der er i ovenstående ikke indregnet yderligere indtægtsnedgang. Der er derfor ikke i beløbet taget højde for en evt. passagernedgang som følge af ændringerne ved ruteomlægninger under forslag NMPU-57-08.

I de kvartalsvise budgetopfølgningssager for BAT laves samtidigt en status på den samlede økonomiske genopretningsplan.

Bilag

Rutebeskrivelse til ny køreplan pr. 1. april 2025 inkl. BATs Brugerråds bemærkninger

Ny køreplan pr. 1. april 2025

Kortoversigt over ny køreplan pr. 1. april 2025

Punkt 14: Udlæg til mellemfinansiering af projekt "Paradis Plads" i Nexø

24/24809

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med kommunens områdefornyelsesprojekt i Nexø, har en borgergruppe under Nexø og omegns borgerforening fået mulighed for at omlægge det kommunale areal på hjørnet af Paradisvej og Grønnegade i Nexø til "Paradis Plads" for fondsmidler. Arbejdet er afsluttet.

Projektet har på nuværende tidspunkt likviditetsudfordringer, da fakturaer forfalder til betaling, før tilskuddene bliver udbetalt. Kommunalbestyrelsen skal beslutte om kommunen skal give et udlæg til mellemfinansiering af projektet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der gives et udlæg på op til 275.000 kr. inkl. moms til Nexø og omegns borgerforening som mellemfinansiering af projekt "Paradis Plads" i Nexø. Udlægget tilbagebetales i takt med, at tilskuddene udbetales fra fondene.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales, idet det dels skal understreges, at der alene er tale om en mellemfinansiering, og at BRK ikke påtager sig nogen risiko og dels at alle tilsagn om finansiering er givet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Baggrund

Nexø og omegns borgerforening har valgt at støtte en borgergruppen, der ønskede at søge om midler til at forskønne "Paradis Plads" på hjørnet af Paradisvej og Grønnegade i Nexø. Borgergruppen har søgt om støtte via borgerforeningens CVR-nummer.

Der er i alt til projektets finansiering blevet indsamlet 640.248 kr. inkl. moms. Tilskudsgiverne er LAG, Østbornholms turistforening, Bornholms Brand, Nordea-fonden og borgerforeningen selv.

Projektet

Det fremgår af projektbeskrivelsen, at pladsen på hjørnet af Paradisvej og Grønnegade i Nexø, er blevet renoveret. Omkring et stort lindetræ er der etableret ny belægning, nye bede samt siddemøbler. Beplantningen er sket med tanke på at fremme biodiversiteten i området, uden behov for det store vedligehold.

Der er endvidere arrangeret en permanent udstilling med personportrætter og lydfortællinger som giver et indblik i byens stærke forbindelse til havet, dets historie og identitet.

Pladsen er tænkt som en attraktiv opholdsplads med mulighed for flere udendørs aktiviteter og skal blandt andet inkludere en petanquebane til byens borgere.

Billederne viser pladsen før og efter projektets gennemførelse.

Behov for økonomisk udlæg

Projektet har et akut behov for likviditet for at kunne afslutte og afrapportere projektet. Dette beror på at det største tilskud på 130.000 kr. inkl. moms, som er givet via LAG, først udbetales, når projektet er afsluttet og godkendt af Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Der er på nuværende tidspunkt udestående regninger for op imod 275.000 kr. inkl. moms, som borgerforeningen mangler likviditet til at kunne betale, førend der kan indsendes regnskaber til de fire tilskudsgivere.

Tilskuddene fra Nordea-fonden, Østbornholms Turistforening og Bornholms Brand bliver udbetalt, når projektregnskab, inklusiv betalingsdokumentation, er modtaget. Men på grund af en aktuel lang sagsbehandlingstid i Plan- og Landdistriktsstyrelsen vil midlerne fra LAG, først blive udbetalt mellem et halvt til et helt år efter projektets afslutning.

Borgerforeningen har afsøgt andre muligheder for at komme i mål, herunder private virksomheder. Danske Bank vil gerne stille en kredit til rådighed, men kun med en kommunegaranti.

Administrationen lægger imidlertid op til at kommunen giver et udlæg, således at projektet kan møde sine forpligtelser overfor leverandørerne og der kan aflægges regnskab og ske afrapportering og tilskuddene komme til udbetaling. Det maksimale udlæg på 275.000 kr. inkl. moms udgør de resterende tilskudsbeløb fra de fire fonde.

Der indgås en skriftlig aftale med Nexø og omegns Borgerforening omkring vilkår for udlægget.

Økonomiske konsekvenser

Nexø og omegn Borgerforening søger om et udlæg på op til 275.000 kr. inkl. moms i perioden november 2024 til udgangen af 2025.

Der oprettes transport (sikkerhed) i de tilsagn, hvor det er muligt. Det er dog langt fra alle fonde, der accepterer transport af deres tilsagn.

Tilbagebetaling af udlægget vil ske i takt med borgerforeningen modtager tilskuddene fra fondene.

Kommunen har en risiko, såfremt alle tilskud ikke udbetales fuldt ud. Denne risiko anses som lille, idet samtlige fonde fornyligt har godkendte projektændringer og projektøkonomien og da projektet kan gennemføres indenfor den økonomiske ramme.

Punkt 15: Igangsætning af kommuneplantillæg for boliger på Sagavej/Paradisvej

22/29156

Politisk sagsgang

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget orienteres

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede den 19. maj 2022, at indkalde ideer og forslag forud for politisk stillingtagen til igangsætning af planlægningen for boliger på et areal ved Sagavej/Paradisvej.

Der indkom ingen bemærkninger til indkaldelsen af idéer og forslag. I mellemtiden har kommunalbestyrelsen udpeget arealet til opførelse af almene familieboliger.

Kommunalbestyrelsen skal beslutte om ændringen af kommuneplanen skal igangsættes.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- Sagen til orientering i Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 03-12-2024

Orientering givet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Natur-, Miljø- og Planudvalget, at

- et tillæg til kommuneplanen for arealet ved Sagavej/Paradisvej igangsættes med afsæt i sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2022 besluttede kommunalbestyrelsen at arealet på hjørnet af Sagavej/Paradisvej evt. kunne bruges til boligformål, idet støjkonsekvenszonen fra helikopterlandingspladsen var blevet reduceret. På Økonomi- og Klimaudvalgets møde den 19. maj 2022 blev det besluttet at indkalde idéer og forslag med det formål at ændre kommuneplanen, så arealet kan udlægges til boligformål.

Siden beslutningen om at indkalde idéer og forslag for arealet er der foregået et arbejde med at identificere arealer, som er egnede til almene boliger. Den 19. september 2024 beslutter kommunalbestyrelsen at reservere arealet til opførelse af almene familieboliger.

På nærværende møde fremlægges en sag, hvor der skal tages stilling til, hvilken boligorganisation der skal udarbejde et boligprojekt på Sagavej/Paradisvej.

Indkomne ideer og forslag

Indkaldelsen af ideer og forslag fandt sted i perioden fra den 28. november til den 13. december 2022.

Bornholms Regionskommune modtog ikke nogen svar på indkaldelsen af ideer og forslag.

Kommuneplantillæggets indhold

Kommuneplantillægget skal muliggøre, at der kan laves lokalplan for boliger. Det vil sige at arealets anvendelse skal ændres fra offentlige formål til boligformål.

Arealet er ca. 8.000 m². Den præcise afgrænsning fastlægges i projektudviklingen.

Administrationen foreslår at anvendelsen skal være tæt-lav boligbebyggelse, og at rammerne fastsættes til max. bebyggelsesprocent 40, max. bygningshøjde 8,5 meter og max. 2 etager.

Dette vil sætte rammerne for en bebyggelse, som ikke adskiller sig fra de omgivende byggerier i højden. Samtidig giver det mulighed for en relativt kompakt bebyggelse med plads til friarealer, stier og p-pladser.

Forslaget til kommuneplantillæg udarbejdes parallelt med forslaget til lokalplan.

Figur: Arealet, som skal anvendes til boligformål, er markeret med gult på luftfotoet.

Tidlig screening

En tidlig screening af arealet i forhold til en ændret anvendelse viser ikke nogen større miljømæssige konflikter eller hensyn, der kan hindre anvendelsen af arealet til boligformål. Arealet er omfattet af to forskellige kloakplande, men det hele er separatkloakeret. Det kan blive nødvendigt med et tillæg til spildevandsplanen. Ellers er der opmærksomhed på de bløde trafikanter, idet der ikke er hverken fortov eller cykelsti på Paradisvej i den side, hvorfra adgangsvejen skal etableres. Desuden agter administrationen at afdække, om arealet er påvirket af vejstøj fra Sagavej.

Procesplan for det videre arbejde

Administrationen arbejder foreløbigt efter nedenstående procesplan:

- 1) Udarbejdelse af projekt i samarbejde med boligorganisation
- 2) Kommunalbestyrelsen behandler anlægssag vedr. salg af grunden
- 3) Forslag til kommuneplantillæg, evt. spildevandstillæg og lokalplan (herefter planforslag) udarbejdes
- 4) Planforslag screenes for miljøvurdering
- 5) Eventuel miljørapport udarbejdes
- 6) Planforslag og eventuel miljørapport forelægges kommunalbestyrelsen, via Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU) samt Økonomi- og Klimaudvalget (ØKU), til godkendelse.
- 7) Planforslag og eventuel miljørapport sendes i offentlig høring
- 8) Kommunalbestyrelsen behandler samtidigt
 - a) via NMPU samt ØKU, indkomne høringssvar og vedtager planerne endeligt med eventuelle justeringer
 - b) via EBBU, Skema A-sag med indstilling om tilsagn til grundkapitallån og garantistillelse. Som konsekvens af tilsagnet bliver den betingede salgsaftale om grunden på Sagavej / Paradisvej samtidig endeligt godkendt, da salget er betinget af, at der bygges almene boliger på grunden.
- 9) Lokalplan bekendtgøres offentligt og træder dermed i kraft.

Prioritering af plansager

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede i marts 2022 en række retningslinjer for prioritering af fremtidige plansager. Plansager som omhandler boliger med bopælspligt og særligt opførelsen af almene boliger på Bornholm er højt prioriteret via budgetbeslutninger. Det forventes derfor, at nærværende plansag holdes i kontinuerlig proces.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 16: Valg af bygherre til nye almene boliger på Sagavej/Paradisvej

24/18871

Politisk sagsgang

Natur-, Plan- og Miljøudvalget orienteres

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har d. 19. september 2024 besluttet, at reservere grunden på Sagavej /Paradisvej i Rønne til nybyggeri af almene boliger. Beslutningen skal ses i forlængelse af kommunalbestyrelsens vedtagelse af såvel budget 2024 og budget 2025, hvor der er afsat midler til opførelse af nye almene boliger.

Efter temamøde mellem Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget og Natur-, Miljø- og Planudvalget skal der i denne sag tages stilling til, om kommunen skal vælge Bo42 eller DVB-Parken som samarbejdspartner for kommunen og dermed som bygherre ved opførelsen af nye almene boliger på hjørnegrunden Sagavej/Paradisvej i Rønne.

Sagen har endvidere karakter af at være en principiel tilkendegivelse fra kommunen til en af boligorganisationerne om, at kommunen ved en kommende Skema A-ansøgning forventer at give tilsagn om et yde grundkapitallån og stille garanti for lån til byggeriets finansiering.

Ud over den tidligere reservation af grunden til almene boliger, skal der i denne sag også gives mandat til, at der kan indgås en aftale om salg af grunden til den kommende bygherre på betingelse af, at kommunen på et senere tidspunkt giver tilsagn til, at byggeriet gennemføres kan opføres som støttet byggeri.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering i Natur-, Miljø- og Planudvalget

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Orientering givet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Erhvervs- Bolig og Beskæftigelsesudvalget, at

- Administrationen får mandat til at indgå en betinget aftale om salg af kommunens grund på hjørnet af Sagavej/Paradisvej i Rønne til den kommende almene bygherre, og at enten
- Bo42 vælges som samarbejdspartner og kommende bygherre, eller
- DVB-Parken vælges som samarbejdspartner og kommende bygherre

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 03-12-2024

Ad a) Anbefales.

Ad c) Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Erhvervs- Bolig og Beskæftigelsesudvalgets indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Processen – dialog med boligorganisationerne

Administrationen har siden januar 2023 været i dialog om muligt nybyggeri af almene boliger med de fire almene boligorganisationer, der er hjemmehørende i kommunen.

Administrationen har i 2024 fokuseret indsatsen. Der er arbejdet på at sikre, at der bygges nye almene boliger i Rønne.

På den baggrund har der d. 2. oktober 2024 været afholdt et fælles temamøde mellem EBBU og NMPU, hvor Bo42 og DVB-Parken har præsenteret deres projektidéer for udvalgene.

Formanden for EBBU og forpersonen for NPMU har besluttet, at boligorganisationernes præsentationer skal fokusere på fem temaer:

1. Bolig- og beboersammensætning
2. Fællesskab og livet mellem husene
3. Stedsspecifikt byggeri og arkitektoniske valg
4. Bæredygtighed og byggeriets klimaaftryk
5. Boligorganisationens erfaringer med nybyggeri, organisering af arbejdet og samarbejdspartnere.

Boligorganisationernes projekter

De fem temaer er udgangspunktet for kommunens valg af bygherre på projektet. I Bilag 1 er der en sammenstilling af de to boligorganisationers præsentation på forskellige parametre under de fem temaer.

Bo42 foreslår 40 familieboliger i en klassisk tæt-lav bebyggelse i én etage. Boligerne skal bygges af mursten og tegl. Boligorganisationen foreslår en blanding af 2- og 3-rums boliger. Bo42 oplyste, at deres referencebyggeri er den nuværende afdeling Søndergården, der ligger umiddelbart på den modsatte side af Sagavej på adresserne Jungmandsstræde 2-20, Lodsstræde 2, Styrmandsstræde 1-28, Bådsmændsstræde 1-26 og Curdtslund 1-41.

DVB Parken foreslår 29 familieboliger. Bebyggelsen skal kombinere 2-plans rækkehuse med 4-rums boliger og 1-plans rækkehuse med 2- og 3-rums boliger. Boligerne skal opføres med facader i træ eller alternativt med malerbehandlet profileret stålpladebeklædning.

Bo42 tilkendegav på mødet, at man ikke havde haft tid til at udarbejde en præsentation af Boligorganisationens projektidéer. Bo42 fremlagde derfor deres projektidéer mundtligt uden understøttelse af en præsentation. Bo42 oplyste endvidere, at boligorganisationen er presset ressourcemæssigt af, at man i samarbejde med Kuben er i gang med større renoveringsarbejder i tre afdelinger.

Administrationen har modtaget kopi af den præsentation af DVB-Parkens projektidé, som blev fremlagt på mødet d. 2. oktober 2024. Præsentationen er vedlagt som bilag 2.

Herunder fremstilles hovedpointerne i sammenligningen fra Bilag 1:

1. Bolig- og beboersammensætning

På spørgsmålet om, hvordan den nye boligafdeling kan bidrage til en blandet beboersammensætning, svarer Bo42, at diversiteten kommer af sig selv gennem ventelisterne, idet boligerne er for alle. DVB Parken arbejder med en større diversitet gennem sammensætning af boligtyper og -størrelser for at sikre diversiteten.

2. Fællesskab og livet mellem husene

På spørgsmålet om tiltag for fællesskab og livet mellem husene svarer Bo42, at afdelingen er lidt for lille til at understøtte egne fællesfaciliteter i form af bygninger, men at beboerne vil kunne benytte en nærliggende afdelings fælleshus. Der kan dog godt etableres et gæsteværelse og desuden fælles friarealer. DVB Parken foreslår et fælleshus/orangeri og en fælled midt i bebyggelsen, som skal være bilfri.

3. Stedsspecifikt byggeri og arkitektoniske valg

Bo42 foreslår et klassisk byggeri i mursten, som ikke vil skille sig ud fra de omgivende byggerier. DVB Parken foreslår at tage udgangspunkt i traditionen med byggeri i én etage med sadeltag, men samtidig at give bebyggelsen et moderne udtryk i form af en anden facade- og tagbeklædning end den traditionelle.

4. Bæredygtighed og byggeriets klimaaftryk

Bo42 vil bygge i mursten og tegl, fordi det er materialer, der er langtidsholdbare og fordi de kræver minimal vedligeholdelse. DVB Parken vil bygge i biogene byggematerialer som træ, der bidrager til CO₂-binding, og materialer med dokumenteret lav klimabelastning. Med denne tilgang vil de opnå lavemissionsklasse, inklusive byggeproces for 2025 på under 5,8 kg CO₂-ækv/m², hvilket er omkring 18 procent under gennemsnittet på grænseværdien for 2025.

5. Boligorganisationens erfaringer med nybyggeri, organisering af arbejdet og samarbejdspartnere

Bo42 vil etablere et nyt samarbejde med DOMEA, der beskriver sig selv som er nonprofit boligadministration, der administrerer over 80.000 boliger med stor erfaring med nybyggeri. Bo42 benytter desuden Steenbergs tegnestue som rådgiver.

DVB Parken har et længerevarende samarbejde med Boligkontoret Danmark, der beskriver sig selv som en nonprofit boligadministration, der administrerer over 35.000 boliger, og aktuelt har 32 nybyggerier under udvikling i hele landet. DVB Parken benytter H+ Arkitekterne, som har en afdeling i Rønne.

Administrationens anbefaling

Med afsæt i Bilag 1 anbefaler Administrationen, at DVB Parken vælges som samarbejdspartner og kommende bygherre for de nye almene boliger på grunden Sagavej/Paradisvej.

Administration har særligt lagt særlig vægt på, at

- DVB-Parkens idéer vurderes til at være mere visionære og i tråd med tidens tendenser. Både indretning af udearealer og idéer til biogene byggematerialer afspejler viden og interesse for at bygge en afdeling, som er attraktiv og har et lavt klimaaftryk.
- DVB-Parken har endvidere gennem et velafprøvet samarbejde med Boligkontoret Danmark mulighed for at trække på Boligkontoret Danmarks mange og aktuelle erfaringer med at bygge nye almene boliger
- På baggrund af at Bo42 har tilkendegivet, at man i de seneste år har brugt og fortsat flere år frem skal bruge mange ressourcer på de tre store afdelingsrenoveringer, vurderer Administrationen at Bo42 vil blive yderligere presset af også at skulle håndtere et nybyggeri.

Den videre proces efter valg af samarbejdspartner og bygherre

Administrationen har parallelt med denne sag udarbejdet en sag om igangsætning af et kommuneplantillæg, der danner grundlag for udarbejdelse af en lokalplan for området. Aktuelt er arealet udlagt til offentlige formål i kommuneplanen. Det skal ændres til boligformål.

Projektudformningen og den kommende lokalplan skal udarbejdes i en tæt dialog mellem kommunen og den boligorganisation, der bliver bygherre.

Lokalplanen får til formål at sikre, at bebyggelsen lever op til de kriterier, bygherren er blevet valgt på af kommunalbestyrelsen men med hensyntagen til, at de almene boliger kan opføres inden for den statsligt fastsatte maksimumramme for byggeri af almene boliger.

Procesplan for det videre arbejde

Administrationen arbejder foreløbigt efter nedenstående procesplan:

- 1) Udarbejdelse af projekt i samarbejde med boligorganisation
- 2) Kommunalbestyrelsen behandler anlægssag vedr. salg af grunden
- 3) Forslag til kommuneplantillæg, evt. spildevandstillæg og lokalplan (herefter planforslag) udarbejdes
- 4) Planforslag screenes for miljøvurdering

- 5) Eventuel miljørapport udarbejdes
- 6) Planforslag og eventuel miljørapport forelægges kommunalbestyrelsen, via Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU) samt Økonomi- og Klimaudvalget (ØKU), til godkendelse.
- 7) Planforslag og eventuel miljørapport sendes i offentlig høring
- 8) Kommunalbestyrelsen behandler samtidigt
 - a) via NMPU samt ØKU, indkomne høringssvar og vedtager planerne endeligt med eventuelle justeringer
 - b) via EBBU, Skema A-sag med indstilling om tilsagn til grundkapitallån og garantistillelse. Som konsekvens af tilsagnet bliver den betingede salgsaftale om grunden på Sagavej / Paradisvej samtidig endeligt godkendt, da salget er betinget af, at der bygges almene boliger på grunden.
- 9) Lokalplan bekendtgøres offentligt og træder dermed i kraft.

Økonomiske konsekvenser

Umiddelbart har denne sag ikke nogen økonomiske konsekvenser.

Men ved den efterfølgende Skema A-ansøgning fra bygherren om tilsagn til at opføre almene boliger på grunden, vil kommunen forpligte sig til at yde et grundkapitallån på 8% af byggeriets anskaffelsessum og at stille garanti for den del af nybyggeriets realkreditlån, som på tidspunktet for lånets optagelse har pantesikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens værdi, jfr. Almenboliglovens § 127, stk. 1.

Hvis der bygges fx 30 almene familieboliger, dvs. boliger der hverken er specifikke almene ungdoms- eller ældreboliger, så vil kommunens udgift til grundkapitallån i 2024 priser være ca. 4,75 mio. kr. Dette beløb forventes at blive større, da den statsligt fastsatte ramme som de almene boliger opføres efter, årligt bliver indekseret

I forbindelse med en kommende anlægssag må der endvidere forventes udgifter til etablering af infrastruktur i området.

Bilag

Bilag 2: DVB Parkens præsentation

Bilag 1 - Sammenligning_boligorg_Paradisvej

Punkt 17: Nedlæggelse af § 14-forbud mod store sommerhuse i Tofte

24/24037

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget en ansøgning om at sammenlægge ni grunde til fem grunde i Tofte syd for Hasle. Formålet med sammenlægningen er at muliggøre opførelsen af store sommerhuse på større grunde. De ansøgte grundstørrelser vil muliggøre sommerhuse på op til 362 m². De ansøgte grundstørrelser er i overensstemmelse med lokalplanen for området.

Administrationen vurderer dog, at grund- og boligstørrelserne afviger fra områdets karakter og de intentioner, som er beskrevet i lokalplanen. Administrationen har derfor varslet grundejeren nedlæggelse af et § 14-forbud, så udvalget kan beslutte, om store sommerhuse skal forhindres i området.

Der har i de seneste år været flere sager i andre kommuner, hvor store sommerhuse opført i eksisterende sommerhusområder har medført store gener for de omkringboende. Derudover er der flere formuleringer i lokalplanen som gør, at de omkringboende kan have en forventning om, at udstykningen i området ligger fast, hvorved der alene kan forventes sommerhuse på mellem 180 og 210 m². Dette er årsagen til, at administrationen har vurderet det nødvendigt, at sagen behandles politisk.

Økonomi- og Klimaudvalget skal beslutte, hvorvidt der skal nedlægges et § 14-forbud. Hvis forbuddet nedlægges, skal lokalplanen for området ændres. Hvis forbuddet ikke nedlægges, skal ansøgningen behandles efter den gældende lokalplan, hvor det ansøgte er tilladt, og dermed at der kan opføres store sommerhuse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der nedlægges forbud efter planlovens § 14 mod matrikulære ændringer, som medfører grundstørrelser over 1.400 m², og at lokalplanen for området ændres, så der ikke kan opføres store sommerhuse.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Helle Munk Ravnborg og Mikael Benzon anbefaler indstillingen. Mark Palmquist kan ikke medvirke, da han ikke ønsker at følge indstillingen.

Karen Lynn Jacobsen afventer sin stillingtagen.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Indstillingen godkendt.

Kirstine van Sabben og Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, idet de ikke ønsker at følge kommunaldirektørens indstilling.

Kirstine van Sabben gør brug af standsningsretten og løfter sagen til kommunalbestyrelsens behandling.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har modtaget en ansøgning om at sammenlægge ni grunde til fem i Tofte syd for Hasle. Formålet med sammenlægningen er, at muliggøre opførelsen af store sommerhuse. De pågældende matrikler er omfattet

af lokalplan nr. 7-4 Sommerhusområde i Tofte, som blev vedtaget den 25. marts 1992.

Lokalplanen har bl.a. til formål at fastsætte områdets anvendelse til sommerhusområde, herunder traditionelle sommerhusbebyggelser, alternative bebyggelser til sommerophold samt feriehotel og ferielejligheder. Lokalplanen fastsætter endvidere, at sommerhusgrunde skal have en størrelse på mindst 1.200 m², samt at ny bebyggelse skal ske efter en af kommunalbestyrelsen godkendt plan.

Der har i de seneste år været flere sager i andre kommuner, hvor store sommerhuse opført i eksisterende sommerhusområder har medført store gener for de omkringboende. Nogle af de gener som ofte nævnes er øget trafik, stor og ofte udskiftning af brugere af huset samt støj, for eksempel i forbindelse med udlejning til større ungdomsgrupper, som holder fest.

Der er flere formuleringer i lokalplanen, som gør, at de omkringboende kan antages at have haft en forventning om, at udstykningen for området lå fast, og at der herved alene kunne forventes sommerhuse på mellem 180 og 210 m².

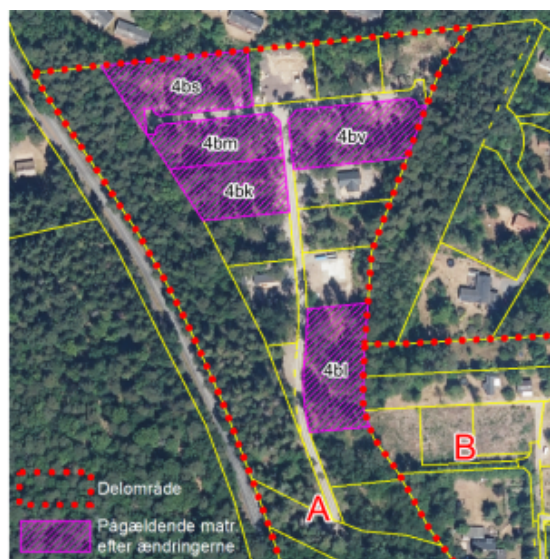
Administrationen har derfor vurderet det nødvendigt, at der politisk tages stilling til, om det skal være muligt at udstykke eller sammenlægge grunde til store sommerhuse i området.

Ansøgningens indhold

Ansøgningen om matrikulære ændringer omfatter matr.nr. 4bo, 4bl, 4bk, 4bm, 4bn, 4bs, 4bq, 4bv og 4by. Matr.nr. 4bq har en størrelse på 1.215 m², og de resterende matrikler har en størrelse på 1.200 m². Der er ansøgt om følgende matrikulære ændringer:

- 1) Matr.nr. 4bq sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bs
- 2) Matr.nr. 4by sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bv
- 3) Matr.nr. 4bn sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bl
- 4) Matr.nr. 4bo sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bm
- 5) 600 m² arealoverføres fra matr.nr. 4bm til matr.nr. 4bk

Efter de ansøgte matrikulære ændringer vil matr.nr. 4bm og 4bk hver have en størrelse på 1.800 m², matr.nr. 4bl og 4bv vil hver have en størrelse på 2.400 m², og matr.nr. 4bs vil have en størrelse på 2.415 m².

Som følge af lokalplanens bebyggelsesprocent på 15 vil der kunne opføres sommerhuse på op til 270 m² på matr.nr. 4bm og 4bk, sommerhuse på op til 360 m² på matr.nr. 4bl og 4bv og et sommerhus på op til 362 m² på matr.nr. 4bs.

Bornholms Regionskommune kan efter planlovens § 14, nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som kan hindres ved en lokalplan. Forbuddet kan højst nedlægges for et år.

Formålet med § 14 er, at kommunen kan nedlægge et midlertidigt forbud mod byggeri mv., som ellers ville være tilladt. Inden forbuddets ophør skal der offentliggøres et lokalplanforslag, som forhindrer byggeriet mv.

Administrationen har varslet grundejerens nedlæggelse af et § 14-forbud, så udvalget kan beslutte, om store sommerhuse skal forhindres i området.

Gyldighedsperioden for forbuddet skal fastsættes, så der tages højde for, hvornår ansøgningen indkom, og så kommunen indrømmes en rimelig undersøgelses- og behandlingstid. I det konkrete tilfælde vil der kunne nedlægges et § 14-forbud, som vil være gældende til og med mandag den 11. august 2025.

Hvis der ikke nedlægges et § 14-forbud, vil ansøgningen blive behandlet efter den gældende lokalplan, hvor det ansøgte er umiddelbart tilladt, og at der dermed kan opføres store sommerhuse.

Administrationens vurdering

De ansøgte matrikulære ændringer vurderes umiddelbart at være i overensstemmelse med lokalplan nr. 7-4 Sommerhusområde i Tofte. Bestemmelsen i lokalplanen om, at ny bebyggelse skal ske efter en af kommunalbestyrelsen godkendt plan, vurderes at være uden retsvirkning, hvorfor den ikke kan håndhæves. Dette skyldes, at man reelt har udskudt stillingtagen til områdets udstykning og bebyggelse til en efterfølgende beslutning/plan, hvilket der ikke kan optages bestemmelser om i en lokalplan.

Lokalplanen har bl.a. til formål at muliggøre traditionelle sommerhusbebyggelser, og det er administrationens opfattelse, at sommerhuse på op til 270 m², 360 m² og 362 m² ikke kan betragtes som traditionel sommerhusbebyggelse grundet deres størrelse. Begrebet ”traditionel sommerhusbebyggelse” har dog ikke den fornødne klarhed og præcision til at kunne håndhæves.

Lokalplanens delområde A består primært af sommerhusgrunde, som er mindre end 1.400 m², hvorved der på hovedparten af grundene i området kan opføres sommerhuse på mellem 180 m² og 210 m². Delområde A er udstykket til sommerhusgrunde efter lokalplanens vedtagelse, mens hovedparten af grundene i delområde B blev udstykket før lokalplanens vedtagelse. Lidt under halvdelen af grundene i delområde B er større end 1.400 m².

Det er derfor administrationens vurdering, at grund- og boligstørrelserne afviger fra de intentioner, som er beskrevet i lokalplanen, og vil medføre en væsentlig ændring af karakteren i området, hvis der kommer store sommerhuse. Administrationen anbefaler på baggrund af det, at der nedlægges et § 14-forbud, og lokalplanen ændres, således at der ikke kan opføres store sommerhuse.

Administrationen foreslår, at lokalplanen ændres ved at tilføje en maksimal grundstørrelse på 1.400 m², hvilket muliggør sommerhuse på op til 210 m². Den maksimale grundstørrelse vil ikke have betydning for allerede udstykkede grunde og påvirker dermed ikke de eksisterende byggemuligheder.

Proces for ændring af plangrundlaget

Ændringen af plangrundlaget kan foretages forholdsvis simpelt, idet maksimale grundstørrelser kan tilføjes til den allerede gældende lokalplan. Dog skal ændringen af lokalplanen screenes for miljøvurderingspligt.

Ændringen af lokalplanen forelægges Økonomi- og Klimaudvalget, via Natur-, Miljø- og Planudvalget, til godkendelse, hvorefter den kan sendes i offentlig høring. Efter høringen kan Økonomi- og Klimaudvalget, via Natur-, Miljø- og Planudvalget, vedtage lokalplanændringen.

Varsel og partshøring

Da nedlæggelsen af et § 14-forbud vil være grundejer til ugunst, har administrationen varslet grundejer herom og fortaget en partshøring efter forvaltningsloven.

Grundejers svar på partshøringen er vedlagt dagsordenspunktet som bilag 1. Bilaget er lukket, da det kan indeholde beskyttede persondata.

Grundejer er uforstående over for administrationens vurdering og varslet om nedlæggelse af et forbud efter planlovens § 14. Grundejer redegør i sit høringssvar for sine intentioner med projektet, samt hvorfor grundejer ikke mener, at der bør nedlægges forbud mod det ansøgte.

Administrationen gør opmærksom på, at kommunen ikke har hjemmel til at sikre, at projektet udføres som beskrevet. Såfremt der ikke nedlægges et § 14-forbud, kan den nuværende såvel som fremtidige grundejere frit udnytte alle de muligheder, som lokalplanen giver og dermed opføre store sommerhuse.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 18: Indsatsplan for kæmpebjørneklo

21/2891

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Billedlig talt har kommunen med den gennemførte bekæmpelse af kæmpebjørneklo i indsatsområdet Kobbeå og på resten af øen siden 2012 fået bjørnen godt ned i sækken. Med vedtagelse af en indsatsplan for hele Bornholm får kommunen mulighed for at lukke sækken, stramme snoren godt til og binde knude på.

En vedtaget indsatsplan forpligter alle lodsejere til at bekæmpe planten. Og kommunen kan tilrettelægge og gennemføre en struktureret og målrettet overvågning. Erfaringen er, at næsten alle lodsejere ønsker, at kæmpebjørneklo bekæmpes på deres arealer.

Med vedtagelse af en indsatsplan sætter Bornholms Regionskommune en målsætning om, at Bornholm skal være fri for den invasive plantearart kæmpebjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*) senest 2038.

Ud fra de erfaringer kommunen har siden 2012 med den hidtidige bekæmpelse, har kommunen kompetencerne til at gennemføre en effektiv bekæmpelse sammen med bornholmerne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- a) Bornholms Regionskommune vedtager "Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Bornholm 2026" med målsætning om, at planten skal være udryddet, på Bornholm senest i 2038. Der arbejdes med partnerskaber, hvor kommunen eller private entreprenører efter afregning bekæmper for lodsejere, som ikke selv ønsker at udføre bekæmpelsen. Der fremsendes et udvidelsesforslag til budgetforhandlingerne 2026 på 50.000 kr. for at dække det øgede ressourcetræk i forbindelse med myndighedsarbejde med indsatsplanen fra 2026 og frem.

- b) Alternativt fortsætter indsatsen i "Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo ved Kobbeåen i årene 2005-2015" indtil planten kan erklæres udryddet i indsatsområdet, hvilket sandsynligvis kan ske i 2030. Der arbejdes på Bornholm med partnerskaber, hvor kommunen eller private entreprenører efter afregning bekæmper for lodsejere, som ikke selv ønsker at udføre bekæmpelsen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Indstillingens a) anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Natur-, Miljø- og Planudvalgets indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Bjørnen er i sækken

Natur-, Miljø- og Planudvalget behandlede strategi for bekæmpelse af kæmpebjørneklo og japansk pileurt på deres møde den 1. juni 2021. Her blev det vedtaget, at der skulle fremsættes en indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Bornholm til politisk behandling. Billedlig talt har kommunen med den gennemførte bekæmpelse af kæmpebjørneklo i indsatsområdet Kobbeåen og på resten af Bornholm siden 2012 fået bjørnen godt ned i sækken. Med en indsatsplan for hele Bornholm får kommunen mulighed for at lukke sækken, stramme snoren godt til og binde knude på. Via indsatsplanen kan kommunen fortælle borgerne, at de er forpligtiget til at bekæmpe planten. Erfaringen fra Kobbeåen er, at næsten alle lodsejere ønsker, at den bekæmpes på deres areal. De få som ikke bekæmper kan påbydes at bekæmpe så arbejdet, med at bekæmpe for andre, ikke skal være forgæves. Via indsatsplanen kan kommunen tilrettelægge og gennemføre en struktureret og målrettet overvågning, da indsatsplanen giver hjemmel til at overvåge på private arealer.

Grundet den bekæmpelse kommunen og private lodsejere har udført de sidste ti år forventes det ikke, at der bliver en stor stigning i antal af steder, der skal bekæmpes på Bornholm, når indsatsplanen vedtages. I første omgang vil der nok komme en del henvendelser, da der via kommunalbestyrelsens behandling kommer ekstra opmærksomhed på sagen. Men derefter vil antallet af nye steder sandsynligvis ligge på samme lille niveau som i de seneste fem år med 10-20 nye steder pr år.

Indsatsplanen bygger på de erfaringer kommunen har fået via bekæmpelse af kæmpebjørneklo i det nuværende indsatsområde "Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo ved Kobbeåen i årene 2005-2015" samt på resten af Bornholm.

Heldigvis har man på Bornholm bekæmpet planten effektivt. Derfor står kommunen i en situation, hvor det er realistisk at udrydde planten inden for en overskuelig fremtid, hvis man udnytter de erfaringer kommunen har fået.

Vi hjælper naturen

Bekæmpelse af invasive plantearter er en vigtig del af en naturpolitik, hvor man gerne vil bevare artsdiversiteten i økosystemerne. De invasive plantearter truer biodiversiteten, da de fortrænger hjemmehørende plantearter, som traditionelt indgår i økosystemet. Når de hjemmehørende plantearter forsvinder bliver forholdene for mange insekter og smådyr forringet, da de igennem århundreder er tilpasset et liv sammen med de hjemmehørende planter. Kæmpebjørneklo er desuden giftig for huden for de mennesker, der får saften på sig uden at vaske den af.

Lovhjemmel

Kommunen kan vedtage en indsatsplan i henhold til BEK nr 842 af 23/06/2017 "Bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo". Med vedtagelsen har alle lodsejere med arealer omfattet af planen pligt til at bekæmpe planten i overensstemmelse med indsatsplanens bestemmelser. Det vil sige, at kommunen via indsatsplanen kan sikre at planten bliver systematisk bekæmpet. For at opnå målsætningen om udryddelse af planten på Bornholm senest år 2038, må der ikke være planter, der smider frø på jorden efter 2028, da frøene kan bevare spireevnen i jorden op til 10 år. Selv om 2038 kan virke som langt ude i fremtiden, er det i de første tre-fem år af indsatsplanen, at bekæmpelsen skal være intensiv. Herefter kommer der en lang periode med overvågning og fastholdelse af borgernes interesse. Man kan ikke opfylde målsætningen i indsatsplanen uden høj grad af opbakning fra borgerne.

Partnerskaber i stedet for påbud

Bekæmpelse af den enkelte plante skal medføre at planten dør samt at den enkelte plante på intet tidspunkt reproducerer sig selv (smider sine frø i naturen). Hvis man som ejer af et areal ikke bekæmper planten i overensstemmelse med indsatsplanens bestemmelser kan kommunen påbyde lodsejeren at udføre arbejdet og i sidste ende udføre bekæmpelsen på ejerens regning. For at undgå denne administrativt tunge og for borgeren ubehagelige proces kan kommunen i stedet tilbyde partnerskaber. Partnerskaber har de senere år været et stærkt kort i bekæmpelsen på private arealer, hvor lodsejerne får tilbud om, at kommunen udfører bekæmpelsen i mindst 5 år. En billig løsning, som næsten alle accepterer, da det koster meget lidt at udføre bekæmpelsen, hvis man arbejder professionelt. Partnerskaber indgår som del af bekæmpelsen af japanske pileurt jævnfør Natur- og Miljøudvalgets beslutning 1. juni 2021. For partnerskaber kan selve bekæmpelsen både udføres af kommunen og private firmaer, der har de relevante kompetencer.

I 2021 var der 11 partnerskaber, hvor private betaler efter afregning til kommunen for at få bekæmpet på deres arealer. Dertil var der en lang række af steder, hvor kommunen bekæmper uden, at der betales, da tidsforbruget hos den enkelte ligger på under ½ time. Nogle steder kun få minutter. For kommunen er det lettest, at der ikke betales, da kommunen

derved undgår det administrative arbejde. Med vedtagelsen af indsatsplanen skal alle bekæmpe og derfor vil det være oplagt at gå over til en model, hvor alle der ønsker partnerskaber skal betale.

Proces

Hvis indsatsplanen vedtages af kommunalbestyrelsen skal den i høring i minimum 8 uger før den kan vedtages endeligt. Landbrug og Fødevarer, samt Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet ved deres hovedorganisationer kan påklage indsatsplanen til Miljøstyrelsen.

Indsatsplan og rapport lægges på sagen som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ressourcetræk og budgetudvidelse

Der forventes et øget ressourcetræk på ca. 170 timer (50.000 kr.) om året til påbud og overvågning ved indstillingens punkt a. Disse ressourcer foreslås tilført ved en øremærket budgetudvidelse til konto 6 på bevilling 52 i forbindelse med budgetforhandlingerne 2026, hvortil der fremsendes et udvidelsesforslag.

Der forventes ikke øget ressourcetræk i forbindelse med indstillingens punkt b.

For partnerskaber dækkes omkostningerne af gebyret for den bekæmpelse, der udføres.

Driftsbudget til bekæmpelse af invasive arter

I perioden 2010-21 er der i gennemsnit brugt 140.000 kr. årligt på bekæmpelse af invasive plantearter, primært kæmpebjørneklo og japansk pileurt, på kommunale arealer, i indsatsområdet og hvor der er indgået partnerskaber. Rynket rose bekæmpes på kommunale arealer med en særskilt bevilling på godt 225.000 kr. Budgettet ligger på bevilling 53 Vej, Park og Anlæg. Der bruges i administrationen årligt 8 dage på overvågning, opfølgning herpå samt dialog med borgere.

Bilag

Rapport om kæmpebjørneklo på Bornholm

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Bornholms udkast

Strategi for bekæmpelse af kæmpebjørneklo og japansk pileurt på Bornholm

Punkt 19: Nyt gebyr for affaldstilsyn på virksomheder

24/24310

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I januar 2025 træder ny bekendtgørelse om affaldstilsyn, der skal styrke virksomhedernes sortering af affald, i kraft. Det nye styrkede affaldstilsyn har fokus på, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding.

Lovgivningen betyder en øget indsats i form af tilsyn med affald på bornholmske virksomheder og landbrug. Den styrkede indsats er gebyrfinansieret, og kommunalbestyrelsen skal beslutte hvilken gebyrmodel, der skal anvendes.

Administrationen anbefaler en gebyrstruktur med en timebaseret opkrævningsmodel for den konkrete sagsbehandlingstid anvendt til opgaven med at føre tilsyn med virksomhedernes affald.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- a) det styrkede affaldstilsyn finansieres gennem en gebyrmodel baseret på timebetaling med virkning fra den 1. januar 2025,
- b) taksterne tilføjes Bornholms Regionskommune takstblad og reguleres årligt.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Baggrund

Alle virksomheder i Danmark har pligt til at sortere deres affald og sikre, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding. Alligevel forbrændes næsten en tredjedel af alt dansk affald, hvilket medfører udledning af massive mængder CO₂. Derfor har Folketinget besluttet at styrke tilsynet med virksomhedernes affaldshåndtering fra 2025 med en strømlinet praksis på tværs af landet. Udgifterne forbundet med den nye tilsynsopgave dækkes gennem fastsættelse af et gebyr.

Fastsættelse og opkrævning af gebyr

Lovgivningen for det styrkede affaldstilsyn bestemmer, at alle miljømyndighedens omkostninger til at gennemføre tilsynsopgaverne efter den nye bekendtgørelse skal gebyrfinansieres 100 procent for at efterleve EU's princip om, at forureneren betaler.

Gebyret i relation til de nye opgaver under det styrkede affaldstilsyn opkræves af miljømyndigheden, dvs. af Bornholms Regionskommune.

Alle omkostninger – både de direkte og indirekte i forbindelse med et fysisk affaldstilsyn – skal indgå i beregningen af gebyret, herunder også den relevante andel af kommunens omkostninger til overhead. Gebyret skal derfor indeholde alle relevante omkostninger forbundet med udgifter til personale, ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, kurser, husleje, IT-udgifter, drift af biler, transport mv.

Lovgivningen giver mulighed for, at opkrævning af betaling til dækning af omkostningerne ved at gennemføre den lovpligtige tilsynsopgave kan ske ved at benytte én af følgende to modeller:

- Opkrævning af betaling med udgangspunkt i fast gebyrstørrelse. Samme størrelse opkrævning fra hver enkelt virksomhed der udtages til affaldstilsyn uanset type og størrelse.
- Opkrævning af betaling baseret på tidsforbrug med udgangspunkt i fastsat timetakst. Større og mere komplekse virksomheder med flere affaldstyper modtager en forholdsvis større opkrævning end de mindre simple virksomheder med små mængder og lav kompleksitet. Tidsforbruget afgør størrelsen på opkrævning.

Administrationen anbefaler, at der benyttes en opkrævningsmodel baseret på tidsforbrug med udgangspunkt i fast timetakst.

Opkrævningsmodellen baseret på faktisk tidsforbrug fordeler omkostningerne ved tilsynet ligeligt efter omfanget af tilsynet. Mindre virksomheder med begrænset mængde affald, fordelt på få typer, vil forventeligt have lavere omkostninger i forbindelse med affaldstilsynet end en større virksomhed med større mængder affald fordelt på flere fraktioner, hvor der er behov for vejledning omkring sorteringen. Dette er den samme model, som danner udgangspunkt for opkrævning af brugerbetalingen i forbindelse med det almindelige miljøtilsyn.

Sammenspil med gebyrer på miljøtilsynsområdet.

Gebyrmodellen med timebaseret opkrævning skal anvendes i forbindelse med det fysiske affaldstilsyn, der udføres af miljømyndigheden hos Bornholms Regionskommune. Det finder anvendelse i to situationer:

1. I tilknytning til et ordinært basis-miljøtilsyn, hvor alle relevante miljøforhold indgår.
2. Selvstændigt fokuseret affaldstilsyn, hvor der ikke føres tilsyn med virksomhedens øvrige miljøforhold.

Virksomheder underlagt gældende krav om miljøtilsyn

I dag bliver der jævnlige lavet miljøtilsyn med omkring 40.000 virksomheder på landsplan, der er underlagt den allerede gældende lovgivning om regelmæssige miljøtilsyn. Hvilke virksomheder, der er omfattet af denne indsats, bestemmes af bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Hos Bornholms Regionskommune er der registreret 448 virksomheder, inklusiv landbrug, omfattet af bekendtgørelsen.

I forbindelse med ordinære miljøtilsyn, der også benævnes basis-tilsyn, bliver der i dag ført tilsyn med alle virksomhedens relevante miljøforhold, herunder også affaldssortering. Den nye bekendtgørelse ændrer ikke ved denne tilgang, men der vil fra 1. januar 2025 være et styrket fokus på affaldssortering.

For opkrævningen af brugerbetaling gælder det fra 1. januar 2025, at den del af det ordinære miljøtilsyn, der omhandler virksomhedens affaldssortering vil være omfattet af ny bekendtgørelse om affaldstilsyn. Dermed skal det nye affaldstilsynsgebyr anvendes, når der skal opkræves brugerbetaling for denne del af tidsforbruget til tilsynsopgaven hos den enkelte virksomhed. Landbrug er også omfattet af reglerne.

Det samlede omfang af basis miljøtilsyn med erhvervsvirksomheder og landbrug var i 2024 for Bornholms Regionskommune 66 fysisk udførte tilsyn, hvoraf 31 var på erhvervsvirksomheder og 35 var på landbrug.

Særskilt affaldstilsyn til øvrige Virksomheder, der ikke er underlagt gældende krav om miljøtilsyn

Hver 75. af de virksomheder, der ikke er underlagt gældende lovgivning om miljøtilsyn, vil fra 2025 årligt blive udpeget til et fysisk affaldstilsyn. Miljøstyrelsen har anslået, at dette giver cirka 40 tilsyn årligt på Bornholm.

Udpegning af virksomheder til særskilt affaldstilsyn

Miljøstyrelsen har ansvaret for at udpege hvilke virksomheder, der skal udvælges til et affaldstilsyn. De fleste affaldstilsyn bliver risikobaserede på baggrund af data fra det fælles affaldsdatasystem (ADS), data i CVR-registreret og/eller branchespecifikke data. Det betyder, at affaldstilsyn målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for, at

reglerne ikke bliver overholdt, og hvor miljørisikoen ved regelbrud er størst. Miljøstyrelsen har ikke lagt sig endeligt fast på, hvordan virksomheder udvælges og der kan også blive tale om særlige brancher, eksempelvis entreprenørbranchen.

Kommunikation omkring det nye affaldstilsyn og opkrævning af gebyr

Der vil blive kommunikeret ud til virksomhederne omkring det særskilte affaldstilsyn via relevante brancheorganisationer, eksempelvis VKST / Bornholms Landbrug & Fødevarer, HORESTA, samt handelsstandsforeninger rundt på Bornholm.

Økonomiske konsekvenser

Opkrævning af gebyr ved særskilt affaldstilsyn

Hvert af de særskilte affaldstilsyn består fra start til slut af en række delopgaver – forberedelse, inklusiv dataindsamling, tilsynsbesøg, kørsel, udarbejdelse af tilsynsnotat, der til sidst sendes til virksomheden samt sendes til offentliggørelse på Danmarks Miljøadministration (DMA).

Gruppen af virksomheder, der kan modtage et særskilt affaldstilsyn forventes at variere betydeligt i størrelse og kompleksitet, og dermed forventes også tidsforbruget til det enkelte tilsyn at variere betragteligt.

I den lette ende kan der eksempelvis være virksomheder indenfor liberalt erhverv, som leverer forskellige serviceydelser, der har karakter af rådgivning, eksempelvis fra revisionsbranchen. Større og mere komplekse virksomheder kan eksempelvis være inden for dagligvare- og detailhandel.

Tidsforbruget til et komplet virksomhedstilsyn med ovennævnte delopgaver, estimeres for hovedparten af virksomhederne, at variere fra 2 til 5 timer. Med dette udgangspunkt kan virksomhederne forvente en gebyropkrævning mellem 1.138 og 2.845 kroner. Da der endnu ikke er erfaringer med tidsforbruget til den nye tilsynsopgave, er det vanskeligt at komme med en mere præcis angivelse af hvilken størrelse vi kan forvente på opkrævningerne.

Opkrævning af gebyr ved ordinært basis-miljøtilsyn i relation til affaldshåndtering

Hvert ordinært basis-miljøtilsyn består, på samme vis som et særskilt affaldstilsyn fra start til slut af en række delopgaver – forberedelse, inklusiv dataindsamling, tilsynsbesøg, kørsel, udarbejdelse af tilsynsnotat, der til sidst sendes til virksomheden samt sendes til offentliggørelse på Danmarks Miljøadministration (DMA).

For gebyropkrævningen vil timetaksten vedtaget her i relation til affaldstilsynet kun blive opkrævet for den forholdsmæssige del af opgaverne, hvor der anvendes tid på at føre tilsyn med virksomhedens affaldshåndtering, samt den halve tid anvendt til kørsel i forbindelse med transport til/fra virksomheden.

Tidsforbruget anvendt til tilsynsopgaven afgrænset til kun at omhandle affaldshåndtering, estimeres for hovedparten af virksomhederne til at variere fra 1 til 3 timer. Med dette udgangspunkt kan virksomhederne forvente en gebyropkrævning mellem 569 kr. og 1.707 kr. for den del af tilsynet, der relaterer til affaldshåndteringen. For den øvrige del af miljøtilsynet opkræves efter reglerne i bekendtgørelsen om brugerbetaling, der er nævnt indledningsvis.

Idet alle omkostninger til affaldstilsyn indgår i gebyret for affaldstilsyn er den nye opgave ikke forbundet med merudgifter for kommunen.

Punkt 20: Anlægsbevilling til anlægstilskud til Bornholms Træbådelaug

23/12131

Politisk sagsgang

Natur-, og Miljøudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2023 blev der afsat et rådighedsbeløb på 500.000 kr. til afdækning af mulighed for anvendelse af Remisen til Bornholms Træbådelaug.

På Kommunalbestyrelsens møde den 26. januar 2023 blev det besluttet at Remisen skulle stilles til Bornholms Træbådelaug's rådighed. Samtidig blev det besluttet at med udgangspunkt i de afsatte 500.000kr. skulle det undersøges om Bornholms Træbådelaug kunne skaffe flere midler til flytning og nyindretning af Remisen. Dette er gennem 2023 og 2024 blevet undersøgt og afklaret, og der er indgået aftale om, at Remisen stilles til rådighed til den folkeoplysende forening Bornholms Træbådelaug. Foreningen er indflyttet i 30. juni 2023 og har selv stået for tilpasning og indretning af lokalerne.

På den baggrund søger Center for Miljø, Plan og Kultur om en anlægsbevilling til anlægstilskud til Bornholms Træbådelaug.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) der gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. ekskl. moms til anlægstilskud til foreningen Bornholms Træbådelaug
- b) anlægsbevillingen gives til Center for Miljø, Plan og Kultur under Natur-, Miljø-, og Planudvalget.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 05-12-2024

Orientering givet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Træbådelaug blev i juli 2023 opsagt på deres daværende adresse i Søndre bådhavn. Bornholms Regionskommune besluttede at tilbyde foreningen nye lokaler på Nørrekås i den tidligere BAT-remisebygning. I januar

2023 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 500.000 kr. til flytningen, men under forudsætning af at det blev undersøgt om Bornholms Træbådelaug ville kunne opnå yderligere støtte fra anden side.

I løbet af 2023 blev der af administrationen udarbejdet en omfattende ansøgning til Erhvervsstyrelsen med projektet Velkommen til Bornholm, hvor midlerne indgik som medfinansiering. Sideløbende blev der på baggrund af direkte dialog mellem det politiske niveau og Bornholms Træbådelaug aftalt, at træbådelauget kunne iværksætte ombygningen inden der var tilvejebragt yderligere midler. Dette for at sikre foreningens overlevelse i perioden mellem fraflytning fra gamle lokaler og indflytning i de nye rammer.

Ansøgningen til styrelsen blev desværre ikke imødekommet. Der vurderes ikke at være yderligere ressourcer i Bornholms Træbådelaug til at forsøge at skaffe yderligere finansiering med udgangspunkt i de 500.000 kr., så derfor anmodes der nu om, at Bornholms Træbådelaug kan få stillet midlerne til rådighed. Midlerne går til renovering af bygningen, således at træbådelauget kan genoptage deres aktiviteter, og være med til at skabe liv på Nørrekås.

Der er indgået samarbejdsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms Træbådelaug omkring lejemålet.

Der bliver udarbejdet en udbetalingsskrivelse til foreningen, hvori fremgår vilkår og betingelser for udbetaling af anlægstilskuddet.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 500.000 kr. ekskl. moms til anlægstilskud til den folkeoplysende forening Bornholms Træbådelaug. Anlægsbevillingen svarer til det afsatte rådighedsbeløb til formålet.

Punkt 21: Emner til dialogmøder februar/marts 2025

24/24721

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter.

Resumé

Fagudvalget kan beslutte et MED-relevant tema, som skal belyses på dialogmødet med CenterMED i foråret 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget fastsætter et eller flere temaer for dialogmøderne i februar og marts 2025 for med henholdsvis Staben og Center for Økonomi og Personale.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Udvalget ønsker at lade det være op til de respektive center-MED at definere emner til dialogmøderne, dog skal disse emner indgå:

- organisationsændring og ny centerstruktur samt
- i hvor høj grad BRK opfattes som en attraktiv arbejdsplads

Sagsfremstilling

Udover at fagudvalget kan fastsætte et eller flere temaer til dialogmøder, fastsætter CenterMED ligeledes temaer. Temaerne skal være MED-relevante, dvs. omhandle personale- og arbejdsforhold. Det kan f.eks. vedrøre implementering af budget 2025.

Dialogmøderne afholdes én gang årligt, og i 2025 afholdes møderne i februar og marts.

For at sikre en konstruktiv dialog, hvor både medarbejdere og politikere får plads til at give deres mening til kende, tages der ved dialogmøderne udgangspunkt i Bornholms Regionskommunes værdigrundlag:

- **Tillid**
Afgørende forudsætning for et positivt samspil mennesker imellem.
- **Respekt**
Respekten for det hele menneske og respekten for menneskenes forskellighed.
- **Åbenhed**
En forudsætning for menneskelig tryghed og har betydning for vores dialog, lydhørhed og informationsniveau.
- **Engagement og ansvarlighed**
Vi arbejder på tværs mod et fælles mål: Vi deler viden og erfaring. Vi er fleksible, og vi er ambitiøse.

Beslutningspunktet fra mødet i Økonomi- og Klimaudvalget den 17. januar 2024 kan læses i sin helhed [her](#).

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 22: Orientering fra formanden

Der blev orienteret om følgende:

-

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Intet.

Punkt 23: Eventuelt

Følgende blev taget op:

-

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 11-12-2024

Intet.

Punkt 24: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Allinge Havn

24/5387

Punkt 25: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Sandvig Havn

24/10348

Punkt 26: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Gudhjem Havn

24/5451

Punkt 27: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodskader i 2024, Tejn Havn

24/10349

Punkt 28: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodskader i 2024, Svaneke Havn

24/10352

Punkt 29: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodskader i 2024, Broer og stier udenfor havnene

24/10354

Punkt 30: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til nye vinduer og døre i rød gang og SFO på Søndermarksskolen

23/6790

Punkt 31: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udskiftning af ventilationsanlæg på Søndermarksskolen

24/23370